

KATOLIŠKI MISIJSKI

Las Misiones
1965 - XXXIX

Católicas 1965
JUNIO 6

Na gornji sliki vidimo v sredi našo misijonarko s. **Rozalijo Brilej**, ko skupaj s sosestrami in otroci poje na koru misijonske cerkvice na Formozi. — Spodnja slika pa kaže s. **Anico Miklavčič** (druga od desne, najmanjša) v skupini sosester in treh gojenk na Japonskem.

FINANCIRANJE MISIJONOV

Financiranje misijonskega dela po svetu je nerešen problem. Niti ni sistematično urejeno niti se ne izvaja na uspešen način niti ne zadošča. Zato mora ta „največja in najsvetejša med vsemi katoliškimi dejavnostmi“ (Pij XI.) večinoma živeti od prosjačenja.

Razpolitizacija misijonstva. Vzdrževati ga začne Cerkev

Veliko misijonsko delo 16. do 18. stoletja, ki se je začelo s Frančiškom Ksaverijem in se s francosko revolucijo skoraj sesulo, so v glavnem financirale kolonialne sile Španija, Portugalska in Francija. Cena za to je bila politizacija misijonov. Z revolucijo in sekularizacijo se je začela razpolitizacija misijonskega dela. To je prisililo Cerkev, da misijone sama financira. L. 1822. je v Franciji nastala Družba za širjenje vere; sledile so ji neštete misijonske in pomožne ustanove. Namesto vladarjev in vlad je financiranje prevzelo katoliško ljudstvo: iz opazovavca in občudovavca je postalo odločilen sodelavec pri svetovnem misijonskem poslanstvu Cerkve. S tem vred je med ljudmi začela rasti domočinska misijonska zavest. Pij XII. je povedal: „Ne moreš biti katoliški, če ni v tebi svetovne misijonske zavesti.“

To vzdrževanje je slabo urejeno

Vprašanje pa je, če je to sodelovanje katoličanov pravilno urejeno. Ali ni preveč razkosano? Ali ni nezadostno?? Ali ni dejstvo, da ga mora vzdrževati in pospeševati ogromna in draga propaganda? Ali je na dosedanji način mogoče učinkovito in solidno financirati 770 misijonskih pokrajin, ki jih ima na skrbi Propaganda?

Za domače škofo in duhovnike, ki vedno bolj jemljejo misijonsko delo v svoje roke, je ta način gotovo nevaren, saj nimajo — kot tuji misijonarji — finančnega ozadja imovite Cerkve v Evropi in Ameriki. Zato poganjajo na Zahodu v tek denarne akcije, pisarijo pisma za miloščino, se odpravljajo na draga potovanja, da kaj izprosajajo. Mlade Cerkve so po večini mnogo preveč ubožne, da bi se mogle same vzdrževati, dasi bi jih bilo k temu treba bolj zavestno vzgajati.

Vzdrževanje ne zadošča

Zaključki, do katerih je prišel na svojem potovanju po vzhodni Aziji msgr. Jean Jadot, predsednik papeške Družbe za širjenje vere v Belgiji, so vznemirljivi (prim. Documents UMC XXV, okt. 1964). Opozarja predvsem na tri probleme:

1.) Za mnoge misijone so laični katehisti življenjskega pomena. Ali je dovolj, da jim financiramo le šolanje? Ali ni potrebno, da so potem plačani stanu primerno? Če ne, imajo popolnoma prav, da si poiščejo bolj plačano službo, in v tem primeru so za misijone izgubljena tudi denarna sredstva, s katerimi so se izobrazili. Kako pa je, če naj bodo katehisti primerno plačani,

naj pokaže tale primer: Cerkev na Taivanu (Formoza) ima za svojih 270.000 katoličanov 1.400 laičnih katehistov; 600 od njih ima polno izobrazbo in zanje bi bilo treba letne plače 1.600 nemških mark letno za vsakega, za ostalih 800 pomožnih katehistov pa naj bi letna plača prišla na 880 nemških mark letno. To dá skupaj 1,6 milijonov nemških mark na leto. Kongregacija za širjenje vere more Cerkvi na Taivanu za vse potrebe poslati samo 724.000 mark.

2.) Nekaj podobnega velja tudi za domačo svetno duhovščino. Bolni in ostareli duhovniki žive često v zelo težkih okoliščinah. Ta skrb hromi njihovo apostolsko delovanje in jih sili v donosne stranske zaposlitve. Papeška ustanova sv. Petra skrbi samo za njihovo šolanje, pa še za to zmore prispevati le 60% potrebnih sredstev.

3.) Velike pošiljke zadnjih let so omogočile v misijonih zgraditev mnogih bolnišnic in šol. Ali pa je bilo zadosti premišljeno, koliko bo poslej treba za vzdrževanje teh ustanov z osebjem vred?

Akcije za pomoč misijonom, posebno če so obrnjene v določen cilj, prinašajo dragocene darove. Morejo pa sčasoma postati tudi skušnjava. Zbera sredstva za nekatere naloge, medtem ko je za druge, tudi važnejše naloge premalo denarja. Zahtevajo za svoje cilje nesorazmerno dosti ljudi, pozornosti, truda, časa — in to manjka potem drugim ciljem. Ali niso dušnopastirske naloge zato včasih prikrajšane na račun šol in dobrotelnosti?

Slaba plat rastočih prispevkov za misijone

Neprestano obleganje ljudi z denarnimi nabirkami gotovo škoduje ugledu verskega poslanstva Cerkve. Saj se more zazdeti, da obstoji predvsem v prosjačenju denarja. Janez XXIII. je svaril pred zmotno mislijo, ki hoče misijonstvo pahniti na ravnino kakega posvetnega opravila. Da gre pri darovanju za misijone za „zmagoslavje požrtvovalnosti“? Škofje na koncilu so bili mnenja, da je treba previdnosti v uporabi velikih besed. Med laiki je čutili rastoče nezadovoljstvo z neprestanimi denarnimi akcijami. Porast darov za misijone ni nujno znamenje rastoče verske in misijonske zavesti. Saj so prav na cerkvenem zboru ugotovili, da se manjša število misijonskih poklicev. Nad tem se je treba resno zamisliti.

Potreben je sistematičen načrt

Izkušeni misijonar o. Nikolaj Maestrini, ki je deloval na Kitajskem 20 let, potem ustanovil v Hongkongu Katoliško društvo, zdaj pa je vodja Milanškega semenišča za zunanje misijone v Združenih državah, se je pred kratkim zelo kritično izrazil o misijonih. V reviji „Missioni cattoliche“ (okt. 1964) piše: „Najbrž ni nobenega drugega delovnega torišča v Cerkvi, ki bi bilo bolj neurejeno, kot je misijonski apostolat. Zmešnjave, razbitost, medsebojne motnje, spori med pobudami misijonskih organizacij (teh, ki pošiljajo misijonarje, in teh, ki podpirajo misijone z denarjem), pa temu sledeče razmetavanje človeških in denarnih sil — vse to je resnično dokaz za božji izvor Cerkve! Nobeno svetno podjetje ne bi preneslo takih razmer. A dejstvo, da je Cerkev

božja, nas ne odveže dolžnosti, da spravimo v misijonsko delo več reda in uspešnejše metode.“

Treba je začrtati dinamičen načrt financiranja, ki naj zajame ves svet. Upošteva naj vse vire v Cerkvi — inozemske in domače — in jih sistematično in po potrebah misijonskega dela (in ne po propagandni spretnosti ali osebnem nagnjenju) razdeljuje. Tako bi dosegli vsaj urejeno in zadostno temeljno financiranje, in misijone in misionarje rešili prosjačenja.

Temeljno financiranje misijonov

O. Maestrini predlaga za financiranje svetovnih misijonov tale postopek: Vse župnije in škofije naj prispevajo 10% dohodkov za misijonsko delo. To naj ne le reši problem financiranja misijonov, ampak naj tudi vcepi veseljno misijonsko poslanstvo v življenje župnije, škofije, celotne Cerkve.

Posebnost tega načrta je, da se opira na socialno strukturo Cerkve, ne na posamezne kristjane — te je še zmerom mogoče pritegniti, a ne za temeljno financiranje. Tudi v zavrjnjeni misijonski skemi je bil predlog, da bi škofije imele dolžnost oddati sorazmeren del svojih dohodkov za evangelizacijo človeštva.

Reden prispevek škofij, župnij in redov

Financiranje misijonov naj se torej ne opira na nove posebne akcije in nabirke, kar bi zadelo tistih 47% ali manj vernikov, ki redno hodijo v cerkev, marveč škofija in župnija kot krajevni zastopniki vesoljne misijonske Cerkve naj bi v duhu apostolske revščine prispevali ta določeni in redni prispevek misijonom. Ni nujno, da znaša ta prispevek ravno 10%, važno je, da nastane po varčevanju, žrtvi, odpovedi nepotrebim izdatkom („nepotrebim“ glede na odgovornost vsake škofije in župnije za svetovne misijone). N. pr.: ali niso zadosti trije zvonovi? čemu naj bi jih bilo pet? Ali bo potem več ljudi prišlo k službi božji? Kaj reči k temu, da se prav med misijonsko pobožnostjo nabirajo prispevki za novo okno („čisto nepotrebno“, kot zatrjujejo ljudje) lastne cerkve? Ali se tu svetovno misijonsko poslanstvo jemlje resno?

Dolžnost prispevka naj bi veljala tudi za redovne skupnosti in za vse cerkvene ustanove, šole, bolnišnice, društva. Torej nekak misijonski davek na skupnost namesto doslej običajnega davka na posameznike. Tedaj šele bo vsa Cerkev v vseh svojih delih resnično vpletena v svoje misijonsko poslanstvo. Materialna „izguba“, ki bo tako zadela škofijo, župnijo, redovno hišo, bo več kot izravnan v dušnopastirski bilanci farnega in redovnega življenja: pridobila bo duhovnost. Vse kaže, da bi bil to zdravilen recept za cerkve in samostane bogatih zapadnih dežel, ki stoje pred skušnjavami blagostanja v tehno-kra-tični civilizaciji, ali pa so s tem že okuženi.

V duhu uboštva

To, da je Pavel VI. položil tiaro na oltar „za uboge“, ne sme ostati prazna kretnja, in beseda o „Cerkvi ubogih“ ne sme ostati votlo geslo. Če se Cerkev za to odloči v prepričljivih dejanjih, če dado v tem škofija, župnija in redovna hiša zgled, potem bo izginilo tudi med verniki nerazpoloženje do „večnega

prosjajstva". Tedaj se bodo dali potegniti za seboj s prepričano ne pa nejevoljno pripravljenostjo za žrtve.

Poglobitev misijonskega duha

Opisani program financiranja more brez večjega upravnega aparata zagotoviti osnovna sredstva za misijonsko delo po vsem svetu. Na tej podlagi bi ostalo še mnogo priložnosti za prostovoljne darove. Skrb za denar ne bi več bila odprto ali pa zakrito vprašanje št. 1 v misijonstvu. Posebne akcije za zbiranje sredstev bi se skrčile na zdravo mero in s tem bi se prihranilo mnogo truda in ljudi. Ti se morejo potem mnogo koristneje vpreči v misijonih samih ali pa v duhovno - religiozno poglobitev zaledja. Prav pomanjkanje te globine v zaledju je veliko obžalovana šibkost. Misijonsko gibanje v zaledju je preveč enostransko in preveč „propaganda“, „pridobivanje“, „reklama“ in „prosjajčenje za denar“, pa še razklano v neštete posamične akcije.

Več ljudi se mora posvetiti misijonski vzgoji in oblikovanju vernikov. V Nemčiji so že poskusili s tem pri verskem pouku in izdali primerne učbenike.

Prenovitev in poglobitev vsega misijonskega dela je v duhu koncila. Taka teološko - verska prenovitev bi odpravila težave v materialni pomoči misijonom, predvsem pa bi končala s pomanjkanjem in nazadovanjem misijonskih poklicev. Denar še zbobnaš s kričečimi pozivi, milosti in poklica pa ne. Ta poganja le na poglobljenem verskem življenju, ki se čuti soodgovorno za misijonsko akcijo v svetu.

Generalni štab misijonov

Vsekakor bi preobrazba osnovnega financiranja misijonarje rešila beračenja. Potrebna pa bo tudi mnogo bolj sistematična ureditev misijonskega dela in mnogo tesnejše sodelovanje vseh misijonskih sil pod vodstvom škofov, zajemajoč cele pokrajine. Tako je predvidevala že zavrnjena shema o misijonih, ko je predlagala ustanovitev „osrednjega sveta za evangelizacijo“, ki naj nastane pri Propagandi in naj vanj pridejo zastopniki škofov, misijonskih družb in papeških pomožnih ustanov. Upati je, da bo koncil uresničil tak pomožni organ, ki ga je kardinal Frings imenoval generalni štab svetovnih misijonov.

(Po članku „Nerešeni problemi“, ki ga je v reviji „Die kotholischen Missionen“ napisal jezuit Josef Alb. Otto iz Bonna (januar - februar 1965, str. 8-13.)

Duh koncila, duh ekumenizma, duh enakosti in bratstva, pa ljubezen Kristusova nas priganjajo, da mólimo, darujemo za misijone in, če Bog kliče, tudi gremo v misijone, ne da bi morali misijoni šele moledovati okrog nas!

^vŠE NEKAJ O PAKISTANU

V marčni številki letošnjega letnika našega lista smo objavili članek „Cerkev v Pakistanu“, ki nam je prikazal stanje in probleme Cerkve v tej mohamedanski deželi. Tu pa objavljamo članek, ki ga je napisala nalašč za „Katoliške misijone“ slovenska misijonska zdravnica s. Dominika Žužek, ki je že pred leti delovala v tej deželi, se šla potem specializirat v Anglijo in je zdaj spet v Karachiju, na delu v misijonski bolnici svoje družbe misijonark zdravnic. Članek vsebuje premnogo podatkov o tej nam tako malo znani deželi in nam bo poznanje bistveno obogatil.

Beseda „Pakistan“ je obenem perzijska in urdu; pomeni pa „dežela Paks — duhovno čistih ljudi“.

Kot samostojna in neodvisna država ima šele sedemnajst let. A če pogledamo v preteklost, bomo spoznali, da segajo korenine njene kulture pet tisočletij nazaj. V dolini reke Indusa je namreč pred pet tisoč leti cvetela najstarejša in najnaprednejša kultura. V teku tisočletij so doprinesle svoj delež še druge kulture, ki so jih prinašali s seboj številni in najrazličnejši narodi: Sumerijci, Mezopotamci, Dravidijci, Ariji (1.500 let pred Kristusom), Grki (300 let pred Kristusom), Shtijci, Baktrijci, Mongoli in muslimani iz Arabije in Osrednje Azije. Te civilizacije niso vedno prinašale napredka, ampak marsikdaj propad

Sedemnajst let državne samostojnosti je kratka doba, da bi si bilo mogoče ustvariti končno sodbo o življenjski sili dežele. Vendar je napredek v tem času tako velik, da ga je treba občudovati.

Nemajhne težave

Od l. 1947, ko se je država ustanovila, so vse sile usmerjene v oblikovanje dežele in naroda. Veliko problemov povzroča gospodarski razvoj, kultura, vzgoja in tudi politika, to pred vsem, ker so prebivalci tako različni po kulturi in tradicijah, celo po rasah, jeziku in načinu življenja.

V Zapadnem Pakistanu na primer bi morali ljudje govoriti poleg angleščine še sedem jezikov posameznih skupin prebivalstva, če bi se hoteli sporazumeti. Zato so uvedli kot uradni jezik „urdu“, katerega mnogo Balucijcev, Sindhis, Batancev, Punzabijancev danes že obvlada, poleg svojega lastnega jezika. Glavna osnova urdu jezika je severno-indijska, a vsebuje tudi mnogo perzijskih in arabskih besed. Pisava je arabska, ki je težka. Urdu jezik je bil glavni jezik v 16. in 17. stoletju, v času mongolskih vladarjev, tik pred prihodom angleške oblasti v Azijo.

Kako se Pakistanci nosijo — Od leve na desno: Narodna noša. Sindska noša. Akademičarki.

Razvoj mest

Razvoj podeželja je bolj počasen, a mesta napredujejo z veliko naglico. Skoraj vsa industrija se ustvarja v velikih mestih, kar prinaša posledico, da je na eni strani veliko bogastva, na drugi pa veliko revščine, zlasti ker industrijalizacija povzroča svetovni problem: beg kmetov iz dežele v mesta, ki prinaša s seboj stanovansko vprašanje, ker gre gradnja novih hiš in stanovanj prepočasi naprej v primeri z vsakdanjim dotokom množic podeželjanov. Podobne težave nastajajo v prometu in pogosto tudi v vprašanju zaposlitve novodošlih. Primer Karachija je zgovoren: Pred razdelitvijo angleške Indije v Indijo in Pakistan leta 1947 je bil Karachi le malo ribiško mesto, danes pa šteje dva milijona prebivalcev.

Nezadostno zdravstvo

Domačini se hite usposabljanje znanstveno in tehnično na domačih in inozemskih univerzah v najrazličnejših strokah. A kljub temu je na primer še veliko pomanjkanje zdravstvenega osebja: zdravnikov, bolničark, itd. En zdravnik pride na tisoč bolnikov in ena bolničarka na 4000 bolnikov. A to je že velik napredek, v primerjavi s položajem pred 30 leti, ko je naša ustanoviteljica M. Ana Dengel (Tirolka) prišla na sever te dežele prvič kot zdravnica in ni bilo tu niti ene domačinske zdravnice ali bolničarke. Danes pa je ravno Pakistan dežela z največjim odstotkom ženskih zdravnic. Po vaseh in na deželi je sploh pomanjkanje bolnišnic še večje kot po mestih. Po vaseh se najdejo le preprosti dispanzerji brez zdravnikov, ki zlepa ne gredo na deželo, kjer vlada pomanjkanje vode, ni elektrike, človek je osamljen, izoliran od prometnih sredstev in civilizacijskih središč in je zato tudi zelo težko imeti na razpolago potrebne zdravniške pripomočke.

Se drugi primeri oblačenja v Pakistanu: Sari. Kmet in kmetica. Shalwar-kamiz. Slike je poslala s. Dominika Žužek.

Poljedelstvo, obrt, trgovina in industrija

Trgovina dobro uspeva, a na enostaven način: Zjutraj prodajalci razložijo po tleh na cesti svoje stvari ter jih prodajajo, zvečer pa spet vse zložijo skupaj in odnesejo. Nimajo stroškov z lokali in njih opremo ter propagando...

Ročna dela so znana in zanimiva. Izdelujejo krasne svilene blagove, kovinske predmete, stvari iz izrezljanega lesa in slonove kosti.

Večina prebivalstva se še vedno ukvarja s poljedelstvom. To je življenje trdega dela in znoja. Marsikje je zemlja slana, drugod je vse puščava, pomanjkanje padavin in vode sploh... Reka Indus se razcepi v pet rokavov, ki nudijo glavni dotok vode za celo deželo Zapadnega Pakistana, a od časa do časa ti rokavi usahnejo in vode ni več. Pridelujejo žito, sladkor, tobak, sadje in lan. Nasprotno pa ima Vzhodni Pakistan največ padavin na svetu, a tudi največ povodnji, ki leto za letom uničujejo cele vasi, človeška življenja in pridelke. Pridelajo pa v teh krajih 79 odstotkov jute vse svetovne produkcije, veliko čaja in riža, pa tropičnega sadja. V Zapadnem Pakistanu pridelek dvakrat letno dozori. Ti dve dobi zorenja se imenujeta: Rabi in Kharif. Tedaj mora kmet najbolj garati, kajti vse pridelovanje se opravlja na primitiven način, brez poljedelskih strojev. V Angliji je na primer drugače, kot sem sama videla: Ker vsa poljedelska dela opravljajo s stroji, hitro opravijo in jim ostane še dosti časa, tako da si iščejo službe in delajo po tovarnah, med tem ko jim polje zori. Upanje je, da se bo poljedelstvo v Pakistanu v kratkem zelo izboljšalo, kakor se je že v nekaterih predelih. Strokovnjaki iz celega sveta se tamkaj trudijo, preiskujejo in poskušajo „ozeeleniti puščavo“, kar se jim je marsikje v zadnjih letih že posrečilo, pred vsem z umetnim namakanjem.

Pred nekaj leti je bila uradno ustanovljena takozvana „Vaška pomoč“, katere namen je, učiti vaščane, kaj morejo oni sami narediti za izboljšanje zemlje in rodovitnosti pa življenskih pogojev sploh. Kmetje obiskujejo enoletni tečaj, v katerem se seznanijo z naprednimi metodami kmetovanja, ribištva, živinoreje, kuharske in gospodinjske stroke, itd. Seveda ne mislijo s temi enoletnimi tečaji še vse doseči, a nekaj se vendarle razgibljejo, tisti, ki jih obiskujejo. Tečajniki so potem poslani na deželo, da po vaseh o vsem tem predavajo vsemu ljudstvu, organizirajo mladino za narodno delo in zlasti tudi uče branja in pisanja. Pakistan ima samo 15 % pismenih ljudi. Od otrok v šolski dobi od 5 - 12 let jih še danes samo 45 % hodi v kako šolo, pa še ti vsi ne zdrže. Obvezen šolski pouk do 12. leta starosti nameravajo uvesti pakistanske oblasti šele leta 1975. Za zdaj pa se prizadevajo za alfabetiziranje vsaj večjega dela odraslih. Uvedli so posebne šole za učitelje odraslih: kdor napravi to šolo, dobi dvajset vasi, katerih nepismene odrasle mora učiti brati in pisati. — Poseben problem je, uvesti v ves ta napredek in trud ženstvo, ki je še bolj zaostalo kot moški svet. Videli smo že, kako so se dekleta po mestih vrgle na izobrazbo, a na deželi vlada še kup predsodkov in tradicij, ki ženo zadržujejo v zaostalosti.

Oblačila

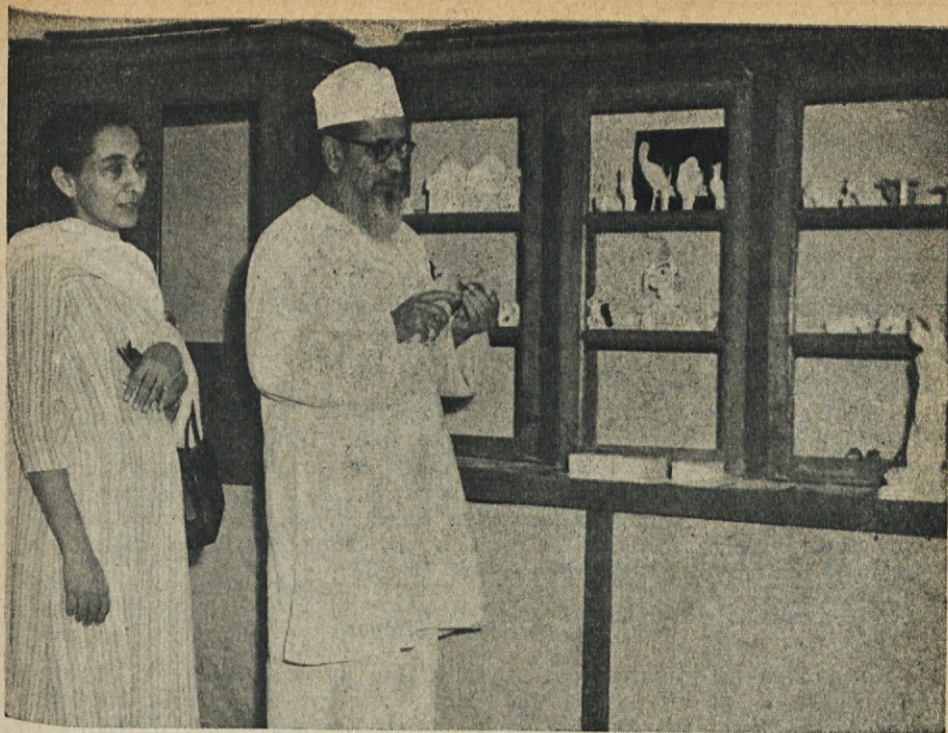
Obleke domačega ljudstva so bogate in živobarvne. Možje se pokrivajo z različnimi turbani. Nekateri se oblačijo po evropsko, drugi pa spet nosijo „sherwani“, suknjič, zapet z gumbi do vratu, pa „turške hlače“. Tehbund ali „dhotti“ imenujejo nošo, ko si mož ovije spodnji del telesa z dolgim kosom belega blaga.

Tudi ženstvo se v noši zelo razlikuje. Tiste, ki se nosijo po arabsko, turško in iransko, uporabljajo bodisi široke bodisi ozke dolge hlače. „Shalwar-kamiz“: široke hlače in obleka do kolen, narede ženo preprosto, a dostojno oblečeno. Zelo v veljavi je sari, ki ima svoj početek pri Grkih in je pač najlepša ženska obleka na svetu, ker napravi žensko dostojanstveno, skromno in lepo, vse obenem. Nogavic nihče ne nosi. Namesto čevljev imajo sandale, ki se drže noge s prevezo med palcem in prvim prstom.

Ovratni prti iz kašmirske volne in ročno vezani sleve po svoji lepoti po vsem svetu.

Islam v Pakistanu

Približno 90 % Pakistancev pripada islamski veroizpovedi. Druge verske manjšine so kristjani, parzi (Zarastustrovi) in nekaj malega budistov. Na žalost vpliv zahoda na vzhod v pogledu vere ni bil koristen. Pakistanec je od zapada sprejel civilizacijo in tehnični napredek ali ga vsaj sprejema, pohujšuje se pa spričo razdora in razcepljenosti krščanskega sveta. Tudi v kolikor se sreča s krščanstvom na lastnih tleh, ga v oči bodejo številne sekte protestantizma, pa še katolištvo ob njem. Za mohamedanca je ta pojav kr-

Na tej sliki vidimo Pakistanca v vsakdanji noši, zraven njega ženo v ne ravno značilni obleki. — To in ostale slike o pakistanski noši nam je skupaj s člankom poslala s. Dominika Žužek.

ščanske neenotnosti nekaj nerazumljivega in mu niti ne gre za to, da bi kaj ločil med enim in drugim. Veruje, da je „vera svetovnega bratstva“, kakor gledajo na islam, edina zmožna prinesiti človeštvu tako zaželjeni mir in pravico. Tudi se mohamedanec pohujšuje nad propadom zapadne družine in sklepa, da je poligamija bolj uspešna oblika zakona. Mohamedanec je znan po svoji javni veroizpovedi petkrat na dan. Ko ob določeni uri klicar k molitvi s stolpa mošeje povzdigne svoj glas, dober mohamedanec v Pakistanu pade na svoje obličje ne glede na kraj ali okoliščine in pomoli.

Toda kakor drugod tudi v Pakistanu mohamedanci čutijo, da mora njihova veroizpoved doživeti prenovljeno razlago, posebno v pogledu socialnih in državnih zakonov, ki se morajo prilagoditi mohamedancu dvajsetega stoletja. Vprašanje je samo, kdo naj se loti nove razlage, kdo naj prevzame to odgovornost. Manjka jim tovrstnih učenjakov in tudi avtoritete, manjka jim učeniškega foruma kot ga na primer ima sveta Cerkev, kar prav zdaj ob koncilu doživljamo.

ALI BO JUŽNI VIETNAM OBSTAL ?

Država brez krmila

Po umoru Diema (2. novembra 1963) so se spori, strankarstvo, državni udari tako razbohotili in je moč vlade in vojaškega vodstva tako oslabela, da se opazovavci čudijo, zakaj povsod pričujoča „Osvobodilna fronta“ ne zaseže oblasti. Že avgusta 1964 je obvladovala štiri petine dežele. Treba je bilo samo še zasesti mesta. Ker pa so se Združene Države zagrizle v obrambo Južnega Vietnama, bi tako dejanje najbrže pomenilo vojno s Severnim Vietnamom ali celo s Kitajsko. Razen tega povzročajo čas, utrujenost in spori budističnih organizacij z vlado in katoliškim prebivavstvom razkroj, ki bi prej ali slej mogel ZD prisiliti k popuščanju. Tedaj se bodo — tako kot 1954 — začela mednarodna pogajanja, oblast bodo izročili „nevtralni“ vladi ljudske fronte, s Severnim Vietnamom bo prišlo do pogodbe — in tako bodo komunisti prekrizanih rok dosegli, kar se z enim udarcem ne da doseči, brez velikih izgub. Med tem so se začela bombardiranja vojaških objektov Severnega Vietnama, ki so prinesla nov moment v razvoj vietnamske krize in je nje razvoj v bodočnosti še bolj negotov.

Komunistična divoličnost

Kot poroča izvrstno poučena revija *China news analysis* (ki jo ureja jezuit Ladanyi), je bil položaj v Južnem Vietnamu že avgusta 1964 tak, kot je bil na Kitajskem, preden so komunisti prevzeli oblast. Življenje na „osvobojenih“ pokrajinah pod komunisti je bilo mnogo bolj mirno in urejeno kot v predelih, kjer je vlada še imela nadzorstvo. Privatniki so lahko brez težav odhajali iz Saigona na deželo obiskovat sorodnike. Katoliškega dušnega pastirstva rdeči niso ovirali. Ljudje niso imeli pojma o hudih razmerah v Severnem Vietnamu, kjer komunizem že leta gospodari.

Pogum ljubezni

Filipini, ki s skrbjo opazujejo položaj, so l. 1964 podelili nagrado Ramon Magsaysay kitajskemu župniku Hoa kot priznanje za „njegovo izredno hrabrost v boju za svobodo: sredi obleganega ljudstva je krepil odločnost za odpor tiraniji.“ Župnik Hoa se je l. 1959 nastanil z 2000 kitajskimi begunci na skrajnem južnem koncu Vietnama. Ko so komunisti cvetočo naselbino napadli, je v sporazumu z vlado osnoval domobransko četo „morskih lastavic“. Pet let so ti vojaki branili ok. 20.000 kmetov pred partizani. Župnik je v najboljšem razmerju do budistov in pripadnikov Caodai in se nikakor ne zanaša samo na orožje. Ob podelitvi nagrade v Manili je izpovedal: „Čast velja 203 „morskim lastavkam“, ki so darovali življenje za skupno zadevo svobode in pravičnosti. Orožje je za obrambo sicer potrebno, najvažnejša stvar pa je boj za duha, srce in dušo ljudstva, in sicer vseh, tudi komunistov. Najprej je treba dobiti ljudi, potem vojno. Bojim se, da danes v Vietnamu ne velja ta vrstni red. Da se reči, da je zame kot duhovnika lahko trditi, da zmore ljubezen več kot vojna, a dejstva so doka-

zala, da nas ljubezen sama vodi k zmagi. Samo tako moremo ostati pri življenju.“ Beremo, da so v začetku maja komunisti to hrabro obrambno četo napadli z doslej nesluteno silo, ki je povzročila obilo žrtev; župnik Hoa pa je med pogrešanimi...

Tudi v Ameriki so se pomnožili glasovi, da milijoni dolarjev na leto samo za orožje nič ne pomagajo, če ni prej pridobljena duša ljudstva.

Pristranost režima

Po padcu Diemove vlade je prišlo novembra 1963 do nešteti aretacij. Še 8 mesecev kasneje je po uradnih vesteh bilo že 250 ljudi v preiskovalnih zaporih, med njimi je bilo veliko katoličanov. V Saigону in Hue so ujetnikom namignili, da se morejo osvoboditi, če izročé „dar“ od 1.000 do 2.500 dolarjev. A tega aretiranci ne bi mogli storiti, tudi če bi hoteli. Saj so jim zaplenili imetje in žive njihove družine v bedi.

Junija 1964 so se sorodniki 100 zaprtih pritožili ministrskemu predsedniku Khanhu, da je večina osumljencev žrtev laži, osebnih maščevanj in praznih govoric. Škofje so že prej v pastirskem pismu prikazali zavržnost lažnih obtožb, opozorili na dolžnost preklica in pozvali katoličane k pogumnemu delu v službi skupnosti.

Nekako eno leto po prevratu se je razvedelo, da je bilo 68 protikomunističnih jetnikov vsakemu zakonu navkljub prepeljano na karenski otok Conson. Istočasno pa je bilo spet deležnih amnistije 52 komunističnih prebežnikov.

„Svoje vesti ne prodam!“

Maja je bil najmlajši Diemov brat Ngo Dinh Can po dvomljivem postopku in sumljivih pričevanj obsojen na smrt in usmrčen. Za ameriške oblasti je bila to klopota. Nudile so namreč spočetka Canu zatočišče, potem pa so ga proti obljubi, da bo prišel pred redno sodišče, izročile revolucionarjem Minhovi vladi. Razburjenje med katoliškimi prebivavstvom je naraslo, ko je bil še katoliški mayor Dang Sy obsojen na dosmrtno prisilno delo. Razločno je bilo videti, da je šlo za uprizorjen političen proces proti katoličanom, in le ugovor (ne javen) ameriških oblasti in protest katoličanov je preprečil, da ni Dang Sy prišel pred „ljudsko sodišče“ po komunističnem vzorcu. Obdolžen je bil umora. 8. maja 1963 je nahujskana budistična množica poskusila zavzeti radijsko oddajno postajo v Hue. Pri tem je bilo ubitih osem ljudi. Pred procesom so po filmu, radiu in tisku podtikali krivdo Dang Syju in zahtevali smrtno kazen. Napravili so iz njega simbol katoliškega zatiranja budistov, dasi je major povedal v svojo obrambo, da je le izvršil povelje svojih budističnih poveljnikov in ukazal vporabo strašilnih bomb, ki ne ubijajo. Vendar sodišče ni pozvalo njegovih nadrejenih. Izjave prič so si nasprotovale, nekateri sploh niso prišli pričat. Celó toživec je priznal, da krivda ni dokazana. Sodišče je odklonilo zaslišanje strokovnjakov o učinku strašilnih bomb. Po obsodbi je ministrski predsednik Khanh povedal revizijo procesa. „Postal sem žrtev verskega nasprotstva“, je izjavil Dang Sy pred sodiščem. Medtem ko je dolge mesece ždel v temnici, so mu obljubili milo postopanje, če naprti povelje za streljanje nadškofu Ngo iz Hue. „A tako poceni ne prodam svoje vesti!“ Dang Sy je pravnik mučenca Mihaela Hy, ki ga je Pij X. proglasil za svetnika.

Med procesom proti Dang Syju je prišlo na dan, ne da bi krivci to priznali, da so napadavci 8. maja 1963 metali ročne granate. Budistični Syjev predstojnik je tega obdolžil „sovražnike, ki so se vrnili“. Do tega sklepa je prišla tudi preiskava pod Diemovo vlado: umore so zakrivali komunisti Vietkonga. Po procesu pa so se množile obtožbe, da so budisti izrabili dogodke 8. maja za nahujskanje javnega mnenja proti katoličanom. Od novembra 1963 je katoliško prebivalstvo potrpežljivo prenašalo nagajanje in lokalne „spopade“, ki so v resnici bili preganjanje. Celo kadar so bile cele katoliške vasi požgane, se vojaštvo in policija nista upala posredovati, ker bi jih za to doletela kazen z najvišjega mesta. Zadoščala je izjava krajevnega bonca, da so vsi zajeti budisti, tudi če so med 50 bili štirje ali pet.

Msgr. Harnett je kot ravnatelj Caritasa prinesel 6. septembra 1964 368 katoliškim družinam prvo pomoč. Dobil jih je brez strehe na obali blizu Dananga. Na drugi strani zaliva sta njihovi požgani vasi Duc Loi in Thanh Bo. Tam je krščanstvu sovražna tolpa pobila devet ljudi, med njimi obrtnika — očeta 9 otrok. Več je bilo ranjenih, cerkve so bile onečašcene. Čuvaji javnega reda so vse to mirno gledali. V zagovor so dejali, da jih v primeru posega vmes doleti to, kar je Dang Syja.

Istega dne so tolpe v mestu Quinhon zažgale 12 hiš katoličanov. V okolici je položaj postal tako negotov, da se je 3000 katoličanov z župniki umaknilo v mesto; še oktobra so taborili okoli škofijske cerkve. Tudi drugod so tolpe podirale cerkve in šole ter pobijale katoličane. Vse to v imenu budizma. Vendar je obisk nedeljskih maš velikanski.

Pristranost in naivnost ameriške politike

„Politika, ki jo po 1. novembru 1963 vodijo Združene države, se mi zdi kot huda mora,“ je zapisala znana ameriška žurnalistka Marguerite Higgins v reviji America („Ugly Americans in Vietnam“, 3. oktobra 1964). „Najhuje pri vsem — tako trdi Higgins — je to, da ima ameriško poselaništvo v Saigonu dvojno merilo. Medtem ko se je pod Lodgeom spustilo v divjo gonjo proti Diemu, se je po njegovem padcu zavilo v popolen molk, pa naj bo še toliko profesorjev, uradnikov, študentov, samih odločnih protikomunističnih borcev, zaprtih brez procesa. Obsodba Dang Syja, „junaškega bojevnika in katoličana“, je morali v vojski zadala strahovit udarec. Proces je bil pravi posmeh pravičnosti, kot jih v novejši zgodovini Vietnamu ni. „In odmev iz Amerike? Molk.“

Marguerite Higgins ne prihrani svojim rojakom ničesar. Kako so v svoji demokratični naivnosti lahko verjela v žrtev budističnih intrigantov. Ni zamožala, kaj je neki vietnamski profesor menil o nevednosti ameriškega zunanjšega ministra Ruska. Ta je na tiskovni konferenci rekel, da je 80 % Vietnamcev budistov. Profesor pravi na to: „Kako je mogoče misliti... da so konfucionisti in častivci prednikov isto kot budisti? To je huje, kot če bi dejal, da so luteranci in muslimani iste vere, ker oboji verujejo v Boga. Ali gospod Rusk res misli, da milijon naših gorjancev, ki verujejo v duhove, sploh ve, kdo je Buda? In Cao Dai? Ali se more verstvo, ki časti Viktorja Hugoja, Sun Yat-sena in Ivano Arško, imenovati budistično?... Dalje hundujci, taoisti... In vendar se zdi, da ameriški zunanji minister

verjame, da govori nekaj budističnih bencev iz Hue v imenu 80 % vietnamskega ljudstva, ko v resnici niti ne morejo govoriti za veliko budistov; zakaj pravi budisti so apolitični.“

Boj na nož ali pomirjenje?

Katoliški begunci s severa so v stiski. Mnogi so odločeni — med njimi več duhovnikov, ki so jih komunisti obsodili na smrt, da gredo kot gverilci v pragozd, če pridejo komunisti na oblast. Maja 1964 so ustanovili „bojno zvezo“, ki naj organizira katoliške nasprotne demonstracije. Neprestan strah, pritisk, krivice, namerne napačne vesti iz komunističnih virov, brezobzirno stremljenje budističnih voditeljev po oblasti, pri čemer se poslužujejo vseh sredstev in tako omogočajo komunistično napredovanje — vse to je privedlo do skrajnostnih nazorov in položajev in do obžalovanja vrednih izgredov. Mladiči so se v Saigonu spustili v poulične boje: budisti in njihovi pristaši s katoliki. V imenu vere so bila poteptana verska načela.

Ni pa tudi manjkalo poskusov za pomirjenje. Na prvem mestu se za sporazumljenje potegujejo škofje in naprednejši katoličani. Krog laikov okoli tednika „Song Da“ se je potegoval za pojasnitev pojmov, mir in religiozno poglobitev, in je dosegel lepe odmeve. Konservativni katoliki pa so revijo bojkotirali, tako da je januarja 1964 morala prenehati. Menda pa je kasneje znova začela izhajati v sodelovanju z budisti. Saigonski nadškof si je zaman prizadeval, da bi „bojno zvezo“ razpustili.

Tudi med budisti

Tudi na budistični strani je bilo nekaj poskusov za mirno sožitje s katoličani. Nova vlada Tran Van Huonga ima v načrtu ločitev vere in države, seveda tudi „države in pagode“. Za to je mnogo resnih budistov, medtem ko tej zamisli strastno nasprotujejo politizirajoči bonci; novembra so povzročili krvave nered. Verni budisti sumijo, da so se v pagode vrinili komunisti in da odtod uveljavljajo svoj pogubni vpliv. Sredi oktobra je to sumnjo nepričakovano potrdil tajnik budistične organizacije Thich Huyen Quang. Nek budistični list je napisal: „Če zmaga komunizem, budizem ne bo mogel obstati.“ Ta uvodnik je bila doslej najostrejša protikomunistična izjava budistov. Je toliko večje pozornosti vreden, ker je izšel z imenom bonca Tri Quanga, ki je vodil boj proti Diemu in je za mnoge veljal kot nevtralec, če ne celo prijatelj komunistov.

Verni budisti so bili doslej v manjšini in so se bali, da jih lastni ljudje izobčijo. Podobno je s skupino naprednih katoličanov, ki pa narašča in se spušča v debato o „razlogih izkušenj in modrosti“ konservativcev.

V Saigonu je nadškof Nguyen Van Binh, ki povsod uživa velik ugled, dosegel ustanovitev skupnega odbora, v katerem sta po dva katoliška duhovnika in bonca. Tudi v provincah se množe taki skupni odbori, ki izdajajo pojasnila, odpravljajo nesporazume in zavirajo delovanje nemir izzivajočih agentov. Celo pripadniki sekt Cao-Dai in Hoa-Hao so se ponudili za sodelovanje.

(Po članku „Südvietnam“, ki je pod začetnicama W. H. izšel v „Die katholische Missionen“, januar-februar 1965, str. 29 - 33.)

TO IN ONO IZ INDIJE

Piše o. Jože Cukale S.J.

8. - 4. - 1965.

Dragi g. urednik!

Ne pomnim več, kdaj sem Ti zadnjič pisal. Tudi Tebe zadržujejo uredniški in ostali posli, da se redko javljaš v Indijo. Tvoja zadnja pošiljka in pozdrav pa je tako bogat, da se Ti moram takoj javiti. Bog povrni za sto funtov težak zlati pozdrav iz Argentine, ki je dosegel p. Ehrlicha — via Australia! Spet bo zagledalo bel dan nekaj načrtov, ki so zaspali v omari: šolska šupa in ploščevine, vodnjak, odtočni kanal, itd. Petero sirot tudi čaka na usmiljenje! Vse te stvari bodo pričevale o misijonski podjetnosti skoraj izkrvavelega naroda, ki čuti in dela za mlado Cerkev v Indiji. Imena nekaterih zlatih duš sem zasledil med darovalci v K.M.; zahvalil se jim bom s pismom, vsem neznanim in znanim pa: Bog povrni tisočkrat in blagoslavljalj!

20. - 4. - 1965.

Tebi, dragi, in vsem sodelavcem K. M. veselo Alelujo in vse zmagoslavje Velike noči! Tu pri nas v Kaarapukurju (Raghobpur) je bila Velika noč zares velika, lepa, zmage-polna! Vse je bilo v bengalsčini. Peli smo tudi Pasijon, za katerega nas je lepo pripravil p. Detrienne, ki je študiral na Tagore-vi univerzi. Med češčenjem sv. Križa na Veliki petek popoldne so me hindujci, ki so prisostvovali obredom, zaprosili, da bi smeli na isti način počastiti Kristusove rane. Gotovo sem bil najbolj ganjen jaz sam. Prvič v življenju sem na Velikonočno nedeljo opravil v enem dnevu 3 pete sv. maše. Dve doma in popoldne v sosednjem Jadargot-u. Razdeljeno je bilo 500 sv. obhajil v naši „statio inchoata“. Deo gratias! Alleluia!

P. Polgar se je tudi oglasil iz Bodipurja. Tam orjeta trdo ledino z bratom Vidmarjem. Revščina in nerazumevanje s strani prebivalstva jima otežkočujeta apostolat. Štiri misijonske sestre iz kongregacije sv. Ane čakajo v Morapaju, da začno z delom na tej najbolj nedostopni misijonski postaji, ki jo je začel poljski misijonar p. Müller, katerega je pobrala kolera in je pokopan v Bodipurju, jo nadaljeval p. Poderžaj iz Kharija, ter jo osamosvojil in izpopolnil p. Sedej. Po prestani operaciji za kilo, — „placuit Superioribus“ — sem jo zapustil in prišel na fizično lažjo postajo v Krišnanagar, ki je prav blizu Kalkute.

P. Demšar, ki mi je toliko in tako zvesto pomagal iz Kharija, je premeščen za ekonomo na himalajske gore v Kurseong. Z bratom Janezom Udovcem se bosta poslej pogosto videla. Slišim, da je Kharijem zelo hudo za svojega župnika in ga bodo težko pogrešali, ker so ga zaradi blagega značaja vsi radi imeli. Tudi v Kalkuti bo p. Lojze pustil cel rožni venec prijateljev

P. Poderžaj-a se naši Raghobpurci zelo radi spominjajo. Tisti verniki, ki so šli skozi njegovo šolo, se odlikujejo po solidnosti verskega znanja in gorečnosti. Predstojniki so patra Stankota poslali v Durgapur, kjer bo zidal

Indijci se spovedujejo na evharističnem kongresu v Bombayu.

gimnazijo, a njega vleče nazaj na bengalska polja in pod palme, kjer je posvetil večino svojega misijonskega življenja. Ko sem njegovim Bengalcem nekoč omenjal Poderžajevo željo, so imeli solzne oči. Ovce pač poznajo svojega pastirja...

Dragi Lado. Kot urednika K. M. Te bodo zanimali vtisi, ki sem jih dobil ob gledanju filma: Mahanagar (Veliko mesto). Izdelal in režiral ga je znani bengalski umetnik in filmski direktor Sajit Ray, avtor svetovnoznanih filmov: Āpu in Oporajita, odlikovanih v Benetkah in Berlinu. Tema je nad vse aktualna, vsakdanji predmet bengalskega časopisja: Bengalka in javno življenje! V tem filmu se mlada žena, ki ima maturo, odloči, da vstopi v službo in pomaga možu, katerega plača ne zadostuje spričo naraslih in naraščajočih cen. Pri tem pa trči s tastom in taščo, ki sta branileca stare hindu-tradicije, da naj žena ostane le možu, otrokom in štirim stenam.

Ker je zelo vestna uradnica, ji delodajalec viša plačo in jo včasih tudi pripelje z avtom domov. To pa vzbudi ljubosumje moža, ki ga še podžigajo besede starejših, ki tihotapijo po hiši. Čeprav mlada žena ne daje povoda, jo vendar imajo za izprijeno. Njen sinko ji nekoč zabrusi v obraz besede: Ma(-ma), ti si izprijena ženska!

Dejanja ni veliko, a dvogovori se stopnjujejo s tako psihološko pogoje-
nimi momenti, da se zavedaš, da stojiš pred veliko umetnino. Pred očmi je
treba imeti dejstvo, da je bila še pred sto leti navada, da je ob smrti moža
Indijka stopila na grmado in živa z mrtvim možem zgorela. Družine so še
zdrave in socialni predpisi na splošno ne dovoljujejo razporok. Bela kuga še
ni poznana v deželi Nehru-ja in Ghandi-ja, zato je precej logično, da se glavna
nosilka Mahanagar odloči, da pusti službo. Prilika je lepa, ko je ena njenih so-
delavk, ki je kristjana, po krivici odpuščena. Zato ona protestira, v njen prid
trči z delodajalcem in resignira. V čudovito lepem prizoru, ko tiho igra beng-
galska piščal, odhajata ona in mož v svojo (mestno) četrt, kjer bosta obedovala
komaj dvakrat na dan, a dom bo poln zadovoljstva in miru. Če hočeš po-
gledati Bengaliji v srce, si film oglej! Morda pride kmalu v Buenos Aires ali
v Sev. Ameriko. Kakor vem, je bil eden Saist Ray-evih filmov predvajan že
v Ljubljani. Dober užitek!

23. - 4. - 1965.

Dragi prijatelj, če boš meril mojo hvaležnost po dolžini pisma, boš moral
ugotoviti, da je velika. Delam namreč vsakoletne duhovne vaje in štari motor
se je razgrel. Upam, da boš malo toplete občutil tudi Ti in vsi moji prijatelji,
ki jih moje misli in voščila dosežejo.

Pri tem mi gre na smeh ob mislih gorečega čudaka p. Pristova, ki je
vodil pred leti misijon v Horjulu. Bilo je pozimi, pa je hudomušno pristavil,
kakor poroča brat Lukan: „Malo vas bo tale peč, malo Vas bom pa jaz
pogrel!“... Vem, da mi dobri Gospod ne bo zameril to pisano raztresenost
in te odlomke iz živobarvne Bengalije. Menda je vzrok starost ali kaj jaz vem!
Pri tem pa še nikakor nisem prišel do konca.

Ekumenično gibanje narašča in zajema vse plasti. Naša misijonska po-
staja šteje 2.000 katoličanov, kjer sem sam, in je na teritoriju protestantskih
bratov precej več. Prej so bili medsebojni pozdravi nekaj redkega in vse
prej ko topli. Zdaj pa me pastor vabi na čaj in čez plot sloné me ustavlja in
začenja dialog. Zadnjič je neki Avstralec prišel s svojim avtom in filmom o
Kristusovem življenju. Bil je baptistični misijonar, a prodaja tudi vso katoli-
ško literaturo. Obljubil mi je, da zavrti film tudi v „Santi Nir“ — to je v
Katoliški knjižnici v naši vasi. Praktično je ta „razgovor“ upeljal sam sv. oče,
ki je prišel pred Božičem v Bombay. Pa še o tem nekaj:

Dolgo je že tega, kar je zastor padel nad Bombayem in odkar se je
mednarodni evharistični oder izpraznil. Danes po petih mesecih tistih ve-
ličastnih nepopisno edinstvenih dogodkov še zmerom najdeš njegove odmeve
po indijskih časopisih. Vsi ponavljajo, da je bil Kongres idealno zamišljen in
briljantno izveden. Poročevalci — po večini nekristjani in nekatoličani so
doumeli bistvo kongresa globlje, kot so predvidevali.

Sveti Oče je bil sprejet, kakor doslej še ni bil sprejet noben vladar.
Prišel je kot preprost božjepotnik in iskreno priznal bogastvo indijskih
vrednot. Zadivila ga je ljudska predanost Bogu, poklonil se je moralni moči
in čistosti indijskih družin in Ghandijevi strastni želji po miru.

Predsednik Radakrišnan se je zahvalil Pavlu VI, za njegov prihod, ki
je vtisnil deželi neizbrisni pečat. Ta pa je predsednika odlikoval z redom

Indijski mladec poljublja pastirski prstan svetemu očetu na svetovnem evharističnem kongresu v Bombayu.

„zlate ostroge“ oziroma z „Vitez angelske zlate armade“, ki je najvišje odlikovanje Vatikana vladajočim knezom. Druga papeževa gesta je bila namenjena užaloščeni družini mladega poročevavca, ki je izgubil življenje, ko je ves zaverovan v posel slikal s svojega kamijona sv. očeta. Poklonil je vdovi 5.000 rupij za vzgojo hčerke edinke.

Zanimivo je dejstvo, da je prav tisti dan padla vlada min. predsednice ge. Bandaranaike na Ceylonu, ki je pod pritiskom budistov izgnala vse redovnice iz bolnišnic ter konfiscirala katoliške šole.

50.000 papeževih dolarjev je bilo razdeljeno med indijske ubožce, predsednik Radakrišnan pa je izročil Pavlu VI. bibliografsko izdajo sv. pisma in slonokoščene svečnike. Kot pisatelj in filozof je tudi pripomnil, da mu je dobro poznana Aristotelova in Tomaževa filozofija in pohvalil moderne cerkvene nazore o indijski kulturi in starožitnostih.

Potem so kot balzam v dušo lile besede sv. očeta, naslovljene na kristjane in nekrstjane, ko je Petrov naslednik, ganjen do solz spričo ganljivega sprejema, izjavil:

„Evharistični Jezus Kristus je živ!“

„Jezus Kristus, Marijin sin, Sin božji, enega bistva z Očetom, pravi človek, naš Brat.

„Med nami je v Evharistični skrivnosti ne le predočen, marveč prisoten, resnično in edinstveno. In pomnožen je, da je nam razdan. Ne moremo molčati, zakličimo v glasni veri: „Slava ti, o Gospod, hvalimo Te, o prijatelj človekov, Učenik in Kruh življenja, ponižno Te priznamo, o Odrešenik, verujemo v Te in Te ljubimo!

„Premišljeva je v srcu poročstvo svoje prihodnje slave, ko ga bomo gledali iz obličja v obličje, govorimo z indijskim poetom Tagore-jem:

„Dan za dnev, o Gospod življenja, bom stal pred Teboj iz obličja v obličje!

„Sklenjenih rok, o Gospod svetovja, bom obstal pred Teboj, iz obličja v obličje!

„Pod obokom Tvojega neba, v samotni tihoti srca, bom ponižno stal pred Teboj, iz obličja v obličje.“

„Duhovniki Gospodovi, škofje zapadnih čred in duš, odkupljenih z Njegovo krvjo, vaša avtoriteta in moč izhaja iz Vašega Učitelja, pojdite torej na vse ceste sveta in oznanjajte ljudem vzvišenost in svobodo božjih otrok.

„Vaša pot ne bo lahka, a ne bojte se, Gospod je z vami! Naj vas milost iz Njegovega ljubečega srca oblije. Amen.“

Ko pa je Najvišji Svečenik jemal slovo od Indije, je izlil svoja doživetja v te besede:

„Naš obisk ljubljene Indije je bil res-da kratek, napolnil pa je naše srce in dušo z neizrekljivim veseljem in zadovoljstvom. Dana nam je bila prilika srečati to ljudstvo, polno krepostnih vrlin in življenske sile in velikodušno!“

„Tukaj puščamo svoje srce! Postali smo po notranje državljani Indije, s katero nas bo vezalo neločljivo prijateljstvo. Z veliko ljubeznijo blagoslavljam to ljudstvo, kličeč nanj najbolj izbrane milosti. Gospod, blagoslavljalj Indijo!“

**SLAVITE GOSPODA, VSI NARODI,
HVALITE GA VSA LJUDSTVA!**

PO TATARSKIH DEŽELAH IN TIBETU

Spomini s potovanja po tatarskih deželah in Tibetu v letih 1844 - 46

Spisal Régis Evarist Huc CM; priredil prof. Alojzij Geržinič. — Nadaljevanje in konec 17. poglavja.

Najini pogosti stiki z regentom, s Kišanom in z muslimanskim poglavarjem so nama zelo utrdili ugled in zaupanje med prebivalstvom Lase. Od dne do dne je raslo število tistih, ki so prihajali po pouk o naši sveti veri, in najino upanje se je večalo in najin pogum se je krepil.

V Lasi je ustaljen običaj, ki sva ga poganom kar zavidala. Na večer prenehajo Tibentanci z opravljanja, se zbero po trgih in parkih, posedejo prekrižanih nog na tla in začno počasi polglasno prepevati molitve. Ti verski koncerti ustvarijo v mestu veličastno harmonijo in močno vplivajo na duha. Ko sva prvič opazovala ta prizor, sva nehote primerjala to skupno molitev v poganskem mestu z evropskimi mesti, kjer se ljudje sramujejo v javnosti napraviti znamenje svetega križa.

Te skupne tibetanske molitve se razlikujejo po letnih časih; molitev pa, ki jo opravljajo na svojem rožnem vencu, je vedno ista in obsega le šest zlogov. *Om, mani padmé hum.* To formulo, ki jo budisti okrajšano imenujejo *mani*, najdeš ne le v vseh mestih, namreč tudi napisano po cestah, po javnih prostorih, v no tranjosti hiš. Po mnenju slavnega orientalista Klaprotha naj bi bili ti zlogi tibetanska transkripcija sanskriške formule, prenesene pred davnimi stoletji iz Indije v Tibet. Medtem ko izrek v tibetanskem jeziku ne pomeni nič, ima v sanskritu tale pomen: O, dragulj v lotosu. Amen. *Om* je pri Hindujih mistično ime za božanstvo; sestavljeno je iz A, imena boga Višnu; iz O, imena boga Šiva, in iz M, imena boga Brahma. S to besedo se med Hinduji začenja vsaka molitev. Razen tega je vzklik O izraz za globoko versko prepričanje.

Tibetanski in mongolski budisti se ne zadovoljujejo s to razlago. O formuli so napisali cele knjižnice in trdijo, da je v njej skriti pomen, čudovit in neizmerno globok. Zanimalo naju je, kaj o tem sodi regent. Povedal je tole: živa bitja se dele v šest vrst: angele, hudiče, ljudi, štirinožce, ptiče in plazivce. To odgovarja šestim zlogom formule. Po neprestanih preobličjenjih se živa bitja selijo iz ene vrste v drugo, dokler ne dosežejo vrhovne popolnosti; tedaj jih použije velika Budova bit, to je večna duša (Nirvana). Ljudje, ki pogosto in pobožno ponavljajo *Om, mani padmé hum*, ne zapadejo po smrti v te vrste živih bitij, ampak dosežejo popolnost bitja, ker jih vsrka večna in vesoljna Budova duša.

Ne vem, če je ta razlaga splošno sprejeta med učenimi budisti; zdi pa se, da ima podobnost z dobesednim smislom: O! dragulj v lotosu. Amen. Dragulj je namreč znamenje popolnosti, lotos pa znamenje Bude. Formula bi se dala potemtakem tolmačiti: O, da bi dosegel popolnost in bi me použil Buda. Amen! Po

regentovi razlagi bi bil *mani* povzetek širokega panteizma, ki je temelj vseh budističnih verovanj. Izobraženi lame uče, da je Buda nujno bitje, začetek in konec vsake stvari. Vse, kar biva, je delno in časno javljenje Bude. Vse izhaja iz njega in vse se končno povrne nazaj. Tako je Buda večni; njegova javljanja so tudi večna — v tem smislu, da so vedno bila in vedno bodo, čeprav imajo sama zase začetek in konec.

Ne da bi se dosti zmenili, če se to s povedanim sklada, trdijo budisti, da je razen tega neomejeno število božanskih utelešenj. Buda prevzame človeško telo in pride med ljudi, da jim pomaga doseči popolnost. Ti živeči Bude tvorijo številni razred šaberonov. Najznamenitejši so tale-lama v Lasi, randžan rembuči v Džaši Lumbo, čang kia fuo v Pekingu, in sa džafo v deželi Sambov v vznožju Himalaje.

Najvišji med temi šaberoni je talé lama. Kadar ta umre — ali govoreč po budistično: kadar se sleče človeškega ovoja —, zbero naslednika. Po vseh lamaserijah molijo in se poste. Prebivavci Lase podvoje svojo gorečnost in pobožnost in romajo okoli Buda-La in okoli Mesta duhov. Tisti, ki mislijo, da je talé lama v njihovi družini, javijo to oblastem v Lasi, da med prijavljenimi otroki odkrijejo talé lama. Za izvolitev morajo najti tri šaberone, potem se hutuktu zbero in zaprti v templju šest dni molijo in se poste. Sedmega dne vzamejo zlato žaro, v kateri so tri zlate ploščice z imeni treh šaberonov, in najvišji hutuktu potegne eno teh ploščic iz žare. Otrok, katerega ime je na tej ploščici, je proglašen za talé lamo. V slovesnem sprevodu ga prineso v svetišče, družinama ostalih dveh kandidatov pa podarijo petsto unč srebra.

Imela sva namen, da obiščeva talé lamo in regent nama je obljubil, da naju pospremi v Buda-La. Tedaj pa so se v Lasi pojavile koze, ki naj bi jih iz Pekingu pred par dnevi zanesla naša karavana. Zato je bilo gotovo pametno, da na obisk risva šla.

Tibetanci imajo neizrekljiv strah pred kozami. Skoro vsako leto divja ta bolezen v Lasi in edino sredstvo proti njej je to, da okužene družine izženejo daleč iz mesta. Nihče ne sme nesrečnežev obiskati in tako pomro od lakote ali kot plen zveri. Regentu sva sporočila, kako se v Evropi pred boleznijo zavarujejo s cepljenjem, in zaradi upanja, da pripomoreva do tega, naju je še posebno ščitil. Misijonar, ki bi Tibetancem storil to veliko uslugo, bi nanje dobil tak vpliv, da bi lahko tekmoval s talé lamo. Morda bi uvedba cepljenja v Tibetu pomenila konec lamaizma in začetek krščanstva.

Precej je v Lasi garjevcev in gobavcev. Ti dve bolezni pospešuje nesnaga. Neredko se med Tibetanci pojavi tudi steklina, kar ni nič čudnega pri tolikih sestradanih psih, ki se potikajo po ulicah. Kitajci ironično trdijo, da so trije glavni proizvodi tibetanske prestolice lame, ženske in psi (lama, je teu, keu). Množica teh živali se razloži s spoštovanjem, ki jo Tibetanci do njih čutijo in s pomenom, ki jo imajo za „pokop“ mrličev. Za to so v navadi štirje načini: sežig, potopitev, izpostavitve na gorskih vrhovih in pa razsekavanje trupla za hrano psom. Ta četrti način je najbolj splošen. Pokopališča ubožnih so počestni psi. Za odličnejše osebe pa po nekaterih lamaserijah goje posebne posvečene pse in vanje se bogati Tibetanci pokopjeje...

(Sledi 18. poglavje)

naši misijonarji pišejo...

BURMA

V tej deželi deluje samo en slovenski misijonar, a ta že skoraj trideset let. To je salezijanski BRAT JOŠKO KRAMAR, ki je šel zelo mlad tjakaj. Je mizarski mojster v veliki obrtni šoli, ki jo vodijo salezijanci v Mandalaju. Iz pisem od lanskega maja nazaj objavljamo sledeče našim bralcem:

„Včeraj sem prejel Vaše pismo in tudi ček za 50 dolarjev. Vam in vsem misijonskim sodelavcem iskrena hvala! Naj Gospod tisočkrat povrne!

Morda ste kaj brali v časopisih, kako se nam tu godi. Ne preveč dobro od strani oblasti. Včeraj so bili izgnani prvi misijonarji: sedem bratov krščanskih šol. Nobenega vzroka niso navedli za izgon, tudi niso dovolili nobenega priziva. S tem so šole te zaslužne družbe zelo prizadete, saj so itak imeli le malo osebja. Morali bodo nekaj šol zapreti. Od vseh drugih misijonskih šol oblast zdaj zahteva račune za 18 let nazaj... Vse večje trgovine in tovarne, pa tudi manjši obrati — podržavljeno! Pretekli mesec je vojaštvo usmrtilo irskega misijonarja, ki je bil na misijonski poti, ga zavelo v gozd in tam pokopalo. Apostol-

skemu delegatu, ki je prišel iz Indije, je bilo dovoljeno govoriti z rangunskim nadškofom samo slabo uro in še to pred vojaško pričo. Ker nismo dobili dovoljenja, da pošljemo, kot doslej, naše tukajšnje novince v skupni noviciat v Indijo, smo mrcali tu zanje odpreti posebni naš noviciat, ki zdaj šteje 12 novincev, enajst klerikov in enega brata laika. Od mojih učencev je s tem že tretji, ki je vstopil v družbo, tako bodo lahko oni vzeli vajeti v roko, ako bi mi morali deželo pustiti. V kratkem bomo morali odpreti tudi filozofski studentat.

Fante pri pouku katekizma lepo pravljamo na borbo za zveličanje duše, kar ne bo tako lahko v novi Burmi. Izvrstno mi služijo pri razlagi podobe, dar misijonskih dobrotnikov. Fantje se morajo vsak dan naučiti na pamet en člen katekizma, potem pa jim razobesim sliko, ki je v zvezi s tistim vprašanjem sledi razgovor o stvari: fantje vprašujejo, jaz pojasnujem. Ker imam skoraj šestdeset fantov, je razgovor kaj živahen, zlasti ker se vsi resno zanimajo. Zame je ta katekizemska ura najlepša ura celega dneva. Prosim Vas, da molite za vztrajnost tem mladim dušam. Mi sejemo in zalivamo, a Bog sam daje rast!“

Nova mizarska delavnica, pod vodstvom br. Joškota Kramarja S.D.B., ki ga vidimo sredi slike.

INDIJSKA REVIIJA O JUBILANTU JANEZU UDOVČU S. J.

(Prevod iz revije *Calcutta calling*, julij-september 1964, št. 43, v zaglavju *Family record of the Calcutta jesuit province*, str. 156-7).

11. maja so praznovali v Kolegiju sv. Jožefa v Darielingu ob navzočnosti škofov Benjamina in Picachyja zlati jubilej redovnega življenja brata J. B. Udovča.

Slavljenec se je rodil v Sloveniji, v družini, v kateri je bilo še 10 bratov in 4 sestre. V Indijo je prišel konec l. 1929 skupaj z o. Poderžajem in br. Drobničem. Z izjemo enega leta, ki ga je prebil v Kolegiju sv. Ksaverija kot bolničar, je živel vseskozi v gorah. Začel je

v Kurseongu, kjer je imel 5 let na skrbi kuhinjo in cvetlični vrt. Ostalih 29 let je deloval v Kolegiju sv. Jožefa v Darielingu.

Je človek mnogih talentov: izreden kuhar, uspešen gojitelj perutnine in prašičerejec, predvsem pa znan kot strokovnjak v vrtnarstvu. Njegove vrtnice, daliže, krizanteme, begonje in orhidije — da omenim le nekaj vrst — izvabljaajo obiskovavcem zmerom vzklike občudovanja.

Od začetka cvetličnih razstav v Darielingu l. 1950 so njegovi primerki vedno dobivali največ priznanj med vsemi tekmovalci. Letos je prejel 16 prvih, 3 druge in 8 posebnih nagrad. Kadar koli je tekmoval, je prejel od vlade medaljo, prav tako drugo medaljo, ki jo je mogoče dobiti le vsako tretje leto.

Zaradi te velikanske premoči so ljudje začeli misliti, naj bi brat ne tekmoval, da pusti še drugim možnost zmage; res je br. Udovč dvakrat izostal med tekmovalci. Organizatorji pa so vztrajali na tem, da naj ne le sodeluje, ampak tudi tekmuje, ker to daje razstavi višino.

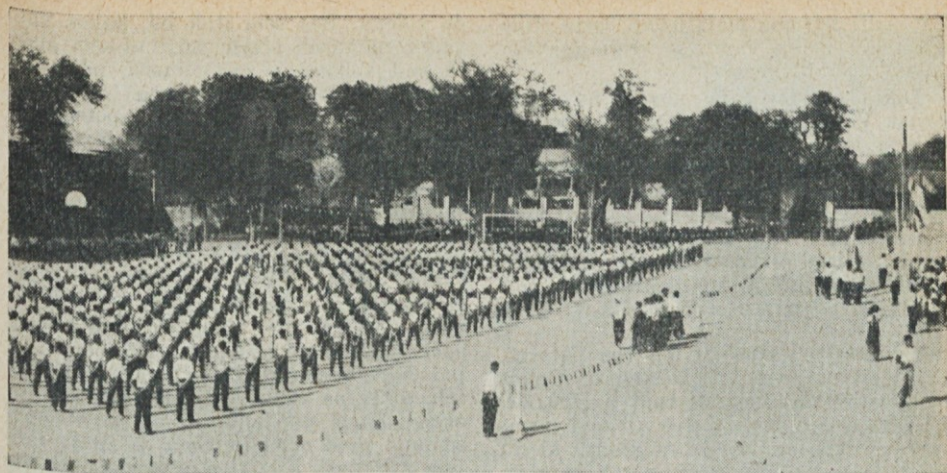
Uslužbenci North Pointa so na različne načine bili deležni njegovih talentov. Več let je učil njihove otroke cerkvenega petja in ministriranja. Predvsem pa jim je s svojimi urami verouka enkrat na teden posredoval trdno versko znanje. Razen tega jih je učil umne prašičjereje in jim tako pomagal do dodatnega vira dohodkov.

V njih zabavo in korist in v zabavo njihovih družin in ljudi, ki žive blizu kolegija, je z njimi vsako leto spravil na oder kakšno veliko versko predstavo; bilo je to med zimskimi počitnicami, navadno okrog božiča. Brat Udovč osebno je vodil izbiro dela in prevod, izbor igravcev in vaje, izdelavo kulis in oblačil. Rezultat je bila odlična predstava, ki je vedno privabila številno občinstvo.

Ni dano mnogim, da bi božjo slavo prepevali s cveticami. Želimo bratu Udovču, da bi to mogel še dolga leta!

Bengalska katoliška družina.

Gojenci salezijanske obrtne šole v Mandalayu, Burma, pri telovadni uri. Tam deluje tudi brat Kramar.

INDIJA

Poleg lepega pisma iz najnovejšega časa, ki ga na drugem mestu te številke objavljamo, imamo razne novice še iz prejšnjih pisem č. g. *JOZETA CUKALE SJ*, ki jih v naslednjem objavljamo:

Baidyapur, 9. XII. 1964.

„Imamo najlepše dneve v letu, ko ni ne mraza ne preveč vročine, ravno prav za božične praznike v Bengaliji. Jaz sem na 'operacijskem' dopustu. Zdaj že hodim okrog, a le po malem. Kirurg je bil izvrstni dr. Lahiri, univerzitetni profesor. Kot nekako ljubljansko 'Leonišče' pa je bila zame ustanova 'Catholik Cooperative Nursing Home', kjer so se kar kosali, kdo mi bo bolj stregel.

Č. g. Vinko Zaletel je včeraj priletel iz Madrasa. Obiskal je v Tokiju o. V. Kosa, šel v Honkong, občudoval na jugu Indije Kešpretovo pionirsko delo, fotografiral Bombayski kongres.“

Baidyapur, 22. XII. 1964.

„Draga gospa Anica Tushar!

Vrnil sem se iz Kalkute, kjer sem preстал dvojno operacijo, pa zagledam v kotu svojega malega bungallowa velik

in težak paket, ki je srečno prišel v to džunglo. Pogledal sem na naslov pošiljatelja in bil je Vaš! Kako bi jaz vesel ne bil, pravi narodna pesmica! Ko pa paket odprem, je bilo moje veselje popolno in dopolnjeno! Korporali, purifikatorji, perilo in druge lepe stvari. Marsikaj bom sam ohranil, drugo bom razdelil med revnejše kapele in pa med ministrante. Oni mali bander bo pa za zastavo evharističnih križarjev! Ne vem, kako naj se zahvalim. Bog povrn! Vam in vsem sodelavkam!!“

Januar, 1965.

„Pred 14 dnevi sem bil predstavljen v duhovnijo sv. Antona v Krishanagorju, za streljaj od Kalkute.

Dve leti in pol sem gospodaril v Bodipurju skupaj z br. Leopoldom Vidmarjem, služil Bogu in ljudem več ali manj v svoji slabosti, dokler mi ni oče provincial pošepnil na uho tam okrog božiča: „Zakaj mi nisi povedal, da ti je zdravnik odsvetoval bodipurske jarke in da moraš kam bliže, kjer bodo zdravniki in zdravila bolj pri roki...!“ — Ko pa nimate ljudi, da bi jih poslali v Bodipur? sem mu odvrnil... „Sli boste na prijetno mesto, blizu Kalkute, med Bengalce, ki so odseljujejo iz prenatrpanih mestnih četrti na deželo.

Ustvarili oziroma nadaljevali boste stike z ljudmi. Želim vam vso srečo in vam dajem svoj blagoslov!“

Tako sem torej na novem misijonu. Ko se Vam zahvaljujem za lepo pomoč, ki sem jo še pred kratkim prejel, se že moram priporočiti za vnaprej. Moj prednik na novem misijonu je imel veliko bogatih svojcev, s katerimi je vzdrževal sebe, cerkev in osnovno šolo. Moji 'svojeci' boste pa spet Vi, slovenski misijonski prijatelji in dobrotniki! Gospod povrni že vnaprej tisočkrat!“

Iz Kharija, kjer je lep čas deloval, je bil po najnovejših vesteh o. Cukala prestavljen drugam tudi o. *LOJZE DEMŠAR SJ.* Imamo dve njegovi pismi iz tega lepo razvitega misijona, ki ju je imenovani misijonar pisal oktobra č. g. Jožetu Vovku, novembra pa č. g. Wolbangu CM v USA. V svojih pestrih izvajanjih podaja marsikaj zanimivega za nas vse:

„Prav malo je manjkalo, da me niso zadnji petek nesli pod rušo. Imel sem sestanek s katehisti, razpravljali smo o vseh mogočih zadevah našega misijonskega področja. Dal sem jim tudi na račun plače, kolikor sem pač imel, pa so odšli. Ni se še dobro poslovil zadnji, že mi je na vratih drug človek: 'Oče, v Cuprihari je kolera, eden je že umrl za njo, drugi umira, kaj bo?!' — 'Kaj bo? Iti bo treba, nesti kaj zdravil in sveto popotnico, vsaj sveto poslednje olje, ko svetega obhajila bolniki na kolero ne morejo prejeti, radi pogostega bruhanja.

Kuhar mi je hitro skuhal riža in zabelil malo zelenjave, kar sem zalil s kozarcem vode, pa hajdi na pot čez polje. Ura je bila ravno poldne in naš cerkveni zvonec je oznanjal angelsko češčenje. Katehist je šel z menoj. Z neba je pripekalo sonce, polja so bila vsa v vodi, iz katere je tudi puhtela vroča sopara. Potil sem se, v glavi se mi je začelo vrteti, a treba je bilo vztrajati. Prideva do široke reke. Čoln je bil na drugi strani, a na reki je bilo nekaj ribiških ladij. Pa zakličem najbližnjemu ladiarju, naj me pripelje, da mu bom že dal kak krajcar! Odgovoril mi je, naj kar pridem do vode, da me pozna... Breg je bil še daleč in blata

do kolena. Bos sem itak bil, kakor navadno na takih poteh. Zavihal sem hlače nad kolena in začel gaziti, udirajoč se včasih celo višje kot koleno. Naenkrat začutim rezko bolečino v nogi, potegnem jo iz blata in vidim, da se mi je zadrla v stopalo ostrá školjka. Komaj sem mogel naprej in veliko me je stalo, da sem se prikopal do čolna. Brodnik zamahne z veslom, jaz mu nasujem v pest 'pajs', indijskega denarja, ki je bil vsega skupaj vreden približno 25 ameriških centov, četrt dolarja, in je šlo preko voda... Na drugi strani reke sem moral spet vzeti pot pod noge. Še tri dolge ure peš hoje preko polj in po blatnih poteh, sonce pa vedno bolj pripeka, bilo je okrog dveh popoldne. Spet se mi je temnilo pred očmi in noga se mi je začela zapletati. Komaj sem se zavlekel do najbližnjega naselja, kjer je bil katehistov dom. Zleknil sem se na pleteno preprogo, prinesli so mrzle vode in mi z njo oblivali glavo... Spoznal sem, da ne morem in ne smem naprej! Tudi če bi danes srečno prišel v vas, kjer me je čakal bolnik, bi isti dan ne mogel nazaj, a naslednji dan zgodaj zjutraj je bila velika maša v Khariju, na god zavetnice misijonov Male Cvetke... 'Badol,' rečem katehistu, 'tu imaš zdravila, pa sam pojdi naprej v vas, in če je bolnik nevarno bolan, pomoli pri njem in ga pripravi na smrt, potem se pa čim prej vrni!' — Katehist je zavihal svoj 'dhoti' (dolga obleka, ki jo nosijo Bengalci) in jo je udaril čez polja kot ptica. Okrog petih popoldne se je ves upehan vrnil. Vstal sem in se z njim odpravil nazaj proti domu. Sonce je zdaj že padlo proti zahodu, koračila sva k reki, preko nje so nas prepeljali, potem pa spet preko polja. A kakšna razlika od opoldanske poti! Shladilo se je in kar naenkrat je nastopila noč. Hitela sva, da bi vsaj zadnji kos poti prevozila na avtobusu. Ko prideva do postaje, nama jo ravno odkuri. Ali naj čakava pol ure na drugega? Zelo sem bil že utrujen! Pa pride mimo voz s prikolico in se spravi na tisto vozilo. Povlekel sem rožni venec iz žepa in molil, zahvaljujoč Boga, da me je obvaroval pred hujšim, da me ni zadela solnčarica, kakor nekega drugega misijonarja, ki je nesel Najsvetejše k bolniku, pa so ga našli mrtvega pod drevesom,

Iz o. Demšarjevega misijona v Khariju: Družina domačega bogoslovca Orupa.

do katerega se je zavlekel, da bi se rešil v njegovi senci, a je bilo prepozno...

Pred nekaj dnevi sem doživel ganljiv primer: Nekega fantička je ugriznil stekel pes, a ker starši niso ničesar ukrenili proti steklini, so prišle posledice in mu je šlo vedno na slabše. Prav tedaj sem bil jaz v Kalkuti. Otrok me je želel imeti pri sebi, a me niso našli doma. Ko sem prišel ob treh popoldne domov, sem brž vzel sveto olje in pohitel k bolniku. Vesel me je bil, kar smehljal se je v očetovem naročju. Birmal sem ga, ker še ni prejel tega zakramenta, in ga blagoslovil ter zmolil nad njim molitve za bolnike. Dečko se je popolnoma umiril, dočim je preje kričal in jokal... Odšel sem domov. A komaj naredim nekaj korakov, me pokličejo nazaj, češ da je bolnik umrl... Kakor da bi čakal samo še na tolažila svete vere...

Človek obrača, Bog pa obrne! To se tudi meni včasih dogaja, pa se mi je prav pred kratkim. Dobil sem iz Kalkute kaplana, starejšega gospoda, ki je bil leta in leta profesor v kolegiju in nič navajen življenja na deželi, kjer ni

nobenih komoditet, vse primitivno. Prišel je, ko je vsaj glavna vročina minila. Brž sem opazil, da ne bo mogel dosti pomagati po okoliških podružnicah, ker je imel noge bolne. Ni še znal bengalščine, da bi pridigal ljudem na misijonu. A je pokazal veliko dobre volje in se začel učiti in pred kakim mesecem je že mogel sestaviti skupaj z učiteljem pridigo ter jo prebrati vernikom. Tako sem imel upravičeno upanje, da mi bo počasi kaplan res v pomoč vsaj na misijonu. Pa mi pride pismo našega Jožeka v Bodipurju, v katerem mi pravi, da mora v Kalkuto na zdravljenje in naj mu posodim za ta čas mojega kaplana. Kaj sem hotel? Komaj se mi je kaplan nekoliko privadil, pa je odšel... Trdno sem upal, da bom za 'Katoliške misijone' napisal kakih 12 člankov, da bo g. urednik imel za nekaj časa gradiva..., a zdaj spet dolgo ne bo nič, ker sem za vse sam na velikem misijonu...

Letos smo imeli zelo težko leto, ker je po deželi lakota, a ljudje so tudi tega že navajeni, tako da nihče ni umrl

radi lakote na mojem misijonu. Seveda so pa tudi pridno trkali na misijonska vrata po pomoč, ki sem je nekaj dobil, da sem vsaj malo pomagal. Priporočam se v molitev in v pomoč, da bi še naprej mogel pomagati tem ljudem na duši in na telesu, dokler sem še na svetu...“

MADAGASKAR

Mladi misijonar — primorski Slovenec *IVAN ŠTANTA CM* nam pogosto vsaj kratko piše in priloži lepe slike. Poslal nam je tudi barvanih diapozitivov iz svojega misijona in Madagaskarja sploh, s katerimi bi mogel v prihodnje urednik „Katoliških misijonov“ obogatiti svoja skriptična predavanja o slovenskih misijonarjih. Iz pisem madagaskarskega misijonarja povzemamo te vesti:

„Od junija meseca sem na postaji Isuanala, ki je kakih 90 km. proti jugu

Plesalec rodu Antandroy, Madagaskar

od misijona Betroka, kjer sem bil. Letos so dospeli štirje novi misijonarji na pomoč. Na mojem prejšnjem misijonu sta zdaj dva misijonarja, jaz tu sem pa sam. Vseh prebivalcev ima moje misijonsko okrožje 12.000, a med njimi je kristjanov le 300, raztresenih po 7.000 km² obširnem kraju. Dela mi ne manjka

Prav lepo se Vam zahvaljujem za pomoč, ki nam jo pošiljate! Z denarjem, ki sem ga prejel leta 1963, sem lahko prekril dve kapelici, za eno od njiju sem tudi kupil 50 kg. težak zvon, na katerega sem dal vlti v madagaskarskem in slovenskem jeziku: Dar slovenskih katoličanov bratom iz Mahabo, ki so z njimi združeni v ljubezni Kristusovi. Denar, ki sem ga prejel letos (1964), porabim za popravilo cerkve na mojem novem misijonu. V bodoče mislim zbirati za nabavo misijonskega avtomobila, kajti veliko časa izgubim, ko s kolesom obiskujem tako raztresene ovčice, da ne govorim o veliki utrujenosti, ki jo povzroča kolesarjenje in peš hoja po slabih potih. Moje vasi so oddaljene tudi 40 km., a brez prometnih sredstev. Po vseh vaseh imamo katehume, ki jih je treba obiskovati, kakor tudi že krščene utrjevati.

Hvala Bogu, na novem misijonu se dobro počutim, ljudje me imajo radi, jaz pa nje. Upam, da bo Bog blagoslavljal moje delo in da bo počasi raslo število Kristusovih učencev. Od kar sem tu (en mesec in pol), sem že krstil 46 poganov.

Včasih so kakšni posebni primeri kot naprimer tale: Pred dvema tednoma sem zvedel, da je v kraju nek moški nevarno bolan. Šel sem ga obiskat, ga poučil o glavnih resnicah svete vere in ga krstil. Nekaj dni kasneje je mož umrl. Ko so mi prišli oznaniti njegovo smrt, so mi tudi povedali, da je bil princ kraljevske družine rodu Bara in sorodnik podpredsednika malgaške republike. In res, na njegov pogreb je z letalom priletel podpredsednik Tsiebo, ki je po veri protestant. Za pogreb sem si napisal nagrobni govor, a sem ga v naglici pozabil na mizi. Zaradi velike udeležbe poganov in protestantov sem vseeno govoril in med drugim razlagal, kako se najbolje pomaga dušam pookojnih. Omenil sem tudi, da z volmi, ki

Misijonar Ivan Štanta CM med mladino svojega misijona na Madagaskarju.

jih pobijejo za mrtvim, nasitijo pač žive, mrtvemu pa ne pomagajo nič. Popoldne sem lahko opazoval sadove njegova govora: Zaklali so sto volov v počastitev mrtvega in meso razdelili med vse udeležence pogreba, samo meni niso prinesli nič. Morda so se bali, da bi me užalili...

Včeraj sem bil v vasi, ki se imenuje Ambatomena. Na poti sem se ženjen in že nekoliko utrujen ustavil pri majhnem studencu, da bi se malo odtešal. Kar naenkrat zagledam na stezi kačo, ki jo malgaši imenujeja 'do', drugod ji pravijo 'boa'. Kača je spala v soncu. Prišlo mi je na misel, da bi jo ubil. Pograbil težak kamen in ga zalučam vanjo, a je ne zadenem. Moj spremljevalec, 16 letni fant, se mi je smejal, kača se je pa zbudila in se počasi spravila v svojo luknjo, nad katero sem jaz zavalil velik kamen.

Še en dogodek: Oni teden sem šel z mojim konjičkom (kolesom) obiskat vas, ki je 16 km. oddaljena od Isoanale na

poti proti Fort-Dauphinu in se imenuje Ankilitelu. Pa srečam gobavko. Vzajem iz žepa 50 frankov in ji jih ponudim. Ona me vsa vesela začne blagoslavljati, rekoč: 'Oh, naj ti da Stvarnik dosti otrok, naj bi bilo tvojega zaroda kakor peska na cesti, naj bi bile tvoje žene plodne do starih let...' Jaz sem ji kajpada hvaležno odgovarjal: 'Misaotra, misaotra indindra! Hvala, hvala lepa!'

V zadnjem pismu z dne 12. februarja se misijonar spet zahvaljuje za poslano mu darove. Kako se mu lepo razvija misijon, razvidimo iz tega, ker bo moral zidati večje cerkev, kajti, kot pravi, „naša cerkev je že premajhna za naraščajočo krščansko občino. Mislim jo povečati in ji prizidati zvonik. Vse to bi me stalo najmanj en milijon starih francoskih frankov. Denar, ki ste mi ga poslali, mi bo služil za to. Ko bo delo končano, bom povabil škofa iz Fort-Dauphina msgr. Fresnela, da bo cerkev posvetil v čast sv. Cirilu in Metodu. Pomagajte mi delo čim prej končati.“

po misijonskem svetu

PRIMER INDUSTRIALIZACIJE AFRIKE

Od kraljevega kraala do industrijskega središča

Kjer se danes dvigajo visoke hiše Bulawaya, je stal pred 70 leti Lobengulus, vas (kraal) kralja Amandebelov. Tedaj se je še malo Evropejcev zgubilo v notranjo Afriko; danes šteje mesto, ki so ga zgradili na kraju nekdanjega Lobengulus, 50.000 belcev in več kot trikrat toliko črncev.

Bulawayo, center južnorodezijske industrije azbesta, kroma in zlatih rud, je nastal v par letih. Prebivavstvo se je naglo podsetorilo, kajti v Rodeziji ni problema prostora. „Največje bogastvo te dežele je njegova praznina“, ta izrek radi navajajo domačini. Dežela je velika pustinja, le nekaj avtomobilskih cest in železnic seka gozd in stepo; kak ducat cvetočih mest leže kot oaze v afrikanskem bušu.

Nebotičniki in barake

Ceste v središču mesta so izredno široke. Kljub temu je težko kje z avtom pristati, saj pride po eno vozilo na tri belce.

V Bulawayo je ok. 400 tovarn. Tu je osredotočena produkcija jekla in strojev in tekstilna industrija. Kot središče rodezijskih železnic ima Bulawayo dobro zvezo z notranjefriškimi deželami. Okolica pa nudi izletnikom veliko zanimivosti (n.pr. grob Cecila Rhodesa, naravna in umetna jezera, med njimi največje umetno jezero ob pravkar zgrajenem jezcu Kariba; tudi Viktorijini slapovi so blizu).

Mesto nasprotij

Kot malokje v Afriki se stikajo tu nasprotstva. Bogati Evropejci pa črnske množice delavcev in črnskih mater z otroki na hrbtu. Družbeni problemi so tako številni in veliki, da jih ni mogoče rešiti v nekaj letih.

Revolucija v afriških misijonih

Največ preglavic pa delajo te nagrmadene množice domačinov misijonarju. Stoji pred skoro nadčloveškimi nalogami. Morala v teh množičnih bivališčih je nizka: Tu so legla uporništa in greha. Daleč od žene in otrok se črnski delavci pogosto predajajo propalosti. Res pospešujeta vlada in občina v zadnjem času zidavo družinskih hišic v predmestjih. Obenem pa neutrudno delujejo komunistični agentje in ščuvajo domačine proti vladi in belim misijonarjem.

Misijonar išče novih dušnopastirskih metod, da bi izkoreninjenim črnem dal oporo in vodstvo. V najkrajšem času je treba postaviti na ducate cerkva in hiš za skupne namene. Potrebni so izkušeni sociologi in poznavavci delavskega gibanja. Potrebne so nove misijonske moči in tvarna sredstva.

Afriški misijoni so čez noč postavljeni v nov položaj. Breme se je podvojilo. Delo po buših mora iti dalje, istočasno pa je treba poskrbeti za dušno skrbstvo po mestih in med delavci.

Bulawayo

Misijonsko delo med črnskimi delavci

Škof v Bulawayo A. G. Schmitt CMM si prizadeva postaviti v vsaki večji domačinski četrti cerkev, ljudsko šolo in župnijsko dvorano. Na žalost pa je tudi v Bulawayo porast novih naseljencev hitrejši kot dotok novih misijonarjev.

V pomoč misijonarjem delajo katoliške organizacije kot CAA (Catholic African Association), Društvo sv. Ane, Družba mater, Zveza katoliških učiteljev, Gibanje Terezijinih otrok, katoliški skavti, vendar je misijonsko delo med mestnimi črnci v Bulawayo pred kritičnimi problemi. Nujno je potreben katoliški časnik za črnske množice. V Gwelo izhaja od 1959 „Moto“ (Ogenj), mesečnik za Bantujce, ki govore jezik šona; v Lusaki (sev. Rodezija) izhaja „The leader“ v angleščini; Bulawayo pa še nima za Amandebele nobenega katoliškega lista. Zato požirajo črnki meščani levičarske, komunistične in brezbožne časopise. Svetni tisk je črnske izobrazence že usmeril protikrščansko, če ne čisto komunistično.

Bodočnost Cerkve se bo tudi tu odločila manj na deželi kot v mestu, prav tako bodočnost cele dežele. Kriza Južne Rodezije se bliža višku — za kristjane, bele in črne, čas preskušnje in potrditve.

Agencije in listi so prinašali poročila o „afriškem Hitlerju“ Kayibanda, o množičnih umorih, o sodelovanju katoliških misijonarjev pri poskusu vladajoče večine Hutu, da iztrebi tlačeno manjšino Tuci. Šele konec februarja so plašno prihajali popravki.

Kako je v resnici bilo? Prehod kraljevine Ruanda v demokratično republiko je težak. Prej je bila vsa moč v rokah vladajoče kaste Tuci (le 15 % prebivavstva). L. 1959 je po „nedemokratični izvolitvi novega kralja iz kaste Tuci prišlo do upora Hutov. Kralj in velik del plemstva iz rodu Tuci so šli v izgnanstvo. 1961 so bile volitve pod nadzorstvom ZN. 75 % glasov je dobila stranka Parmehuta. Njen predsednik Gregor Kayibana je postal predsednik republike. Je katoličan; tudi ministri so vsi Hutu in katoličani; nasploh pa je ostalo v upravi 45 % pripadnikov Tuci.

Ubegli Tuci (kakih 150.000 od 400.000) so pripravljali upor in pošiljali čez mejo teroristične tolpe; stopili so tudi v stik s silami vzhodnega bloka. 18. januarja 1964 se je močni četi posrečilo ogrožati prestolico Kigali. Šibke policijske sile so jo končno le pregnale. Reakcija prebivavstva je bila krvava; število pobitih je šlo v tisoče. Nikakor pa ni za to dala povelja „krščanska vlada“ Kayibande. Nasprotno, uvedla je strogo preiskavo in krvice kaznovala.

Med Tuci je večina kristjanov, Hutov pa je še 62 % poganov in gotovo so se nekateri med njimi po starem maščevali. Krščanski Hutu pa so reševali mnoge nedolžne, pa tudi krive Tuce.

Cerkev je glasno obsojala nasilje in krivico na obeh straneh. Misijonarji so napravili mnoga dobra dela. Ko se je konec januarja položaj pomiril, je o. de Jambline začel nekake ljudske misijone od vasi do vasi in pozival k premišljenosti in spravi. Število katehumenov je spet poraslo. Sredi 1963 je bilo med 2,8 milijona prebivavcev v 4 škofijah 809.157 katoličanov in 315.463 katehumenov, skupaj nekako 40 % vseh prebivavcev.

Ko je nadškof Perraudin slavil 12. julija 1964 srebrni jubilej mašniškega posvečenja, je generalni vikar, Tutsi msgr. Garabvoja slavil plodovito delovanje tega misijonarja, posebno njegovo zavzemanje za pravico in mir, in zavrnil klevete proti njemu ob raznih nemirih. Cerkev skuša v duhu vse objemajoče ljubezni dvigniti slabotne kristjane in vabi vse, zlasti mladino k iskrenemu sodelovanju preko podedovanih predsodkov.

KARDINALSKI ZBOR

S 27 novimi kardinali, ima kardinalski zbor, ki je doslej štel 76 članov, poslej 103 člane. Tako visoke številke v vsej zgodovini Cerkve ni nikoli dosegel. Tradicionalno število 70 kardinalov, ki ga je določil papež Sikst V s konstitucijo Postquam dne 3. decembra 1586, je bilo prvokrat prekošeno no konzistoriju papeža Janeza XXIII dne 15. marca 1958, ko je imenoval 23 novih kardinalov, s čemer je bilo število vseh 75. Dne 14. decembra 1959 je papež Janez XXIII imenoval nadaljnjih 8 kardinalov, s čemer se je število — ob odštetju tistih, ki so medtem umrli, dvignilo na 79. Z imenovanji, do katerih je prišlo 28. marca 1960 in 16. januarja 1961, se je število članov kardinalskega zbora dvignilo na 85; s konsistorijem dne 19. marca 1962, ko je pok. papež Janez XXIII imenoval nadaljnjih 10 kardinalov pa na 87. Od zadnjega konzistorija, ki ga je sklical pok. papež Janez XXIII, je umrlo 10 kardinalov: Panice in Coussa leta 1962; Godfrey, D'Alton Arteaga y Betanvourt in Valeri l. 1963; Jullien, Chiarlo in Roques leta 1964 in Gerlier 17. januarja letos. Če upoštevamo, da je bil eden kardinalov izvoljen za papeža namreč Montini, je bilo vseh članov kardinalskega zbora le še 76. Sedem jih je imenoval Pij XI, 27, Pij XII, 42 Janez 23 in k temu se je pridružilo dne 22. februarja 27 novih kardinalov na enkrat, kar predstavlja eno najbolj številnih imenovanj, kar jih pomni zgodovina katoliške Cerkve. Manjše je samo ob številu novih kardinalov, ki so jih imenovali Pij XII leta 1946, Leon X leta 1517 in Pij VI l. 1816, ki so naen-

krat imenovali nad 30 kardinalov. 27 novih kardinalov zastopa po svoji narodnosti 20 različnih dežel: 6 novih kardinalov je Italijanov, 3 so francози, po enega novega kardinala pa imajo tele države: Visoki Voita, Belgija, Brazilija, Kanada, Češkoslovaška, Nemčija, Velika Britanija, Irska, Jugoslavija, Libanon, Zedinjena arabska republika, Sirija, Španija, ZDA, Švica, Južna Afrika in Ukrajina. Z ozirom na njihov sedež, kjer 27 novih kardinalov vrši svoje poslanstvo, je zastopanih 21 držav, ker je alžirski nadškof Duval rojen v škofiji Annecy v Franciji. Če jih razdelimo po celinah, je od 27 novih kardinalov, 16 Evropejcev, 4 Afričani, 3 Azijci, 2 iz Severne Amerike in eden iz Južne Amerike.

V kardinalskem zboru, ki bo štel 103 člane, bodo različne dežele zastopane takole: Italija 32 kardinalov, Francija in Španija po 7, ZDA 6, Nemčija in Brazilija po 4, Libanon in Kanada po 3, po dva bodo imele: Argentina, Belgija, Velika Britanija, Irska in Portugalska. Po enega kardinala pa bodo imele: Alžirija, Visoki Volta, Avstralija, Avstrija, Ceylon, Čile, Kitajska, Kolombija, Ekvador, Filipini, Japonska, Indija, Jugoslavija, Mehika, Holandska, Peru, Poljska, Zedinjena arabska republika, Južna Afrika, Sirija, Švica, Tanjanjika, Ukrajina, Madžarska, Uruguay, Venezuela.

Posebej povečano je predstavništvo afriške celine. Prvemu kardinalu črne rase msgr. Rugambwa, škofu iz Bukoba v Tanganjiki, ki je bil imenovan za kardinala s strani Janeza XXIII, se pridružuje škof iz Visokega Volta msgr. Zoungrana prav tako črnc, in dva znana predstavnika katoliške hierarhije v Afriki; nadškof iz Kapstadta msgr. Mc. Cann, ki je po izvoru Evropejec, toda rojen v Južni Afriki, in alžirski nadškof mons. Duval, ki je rojen v Franciji, toda je znan po svoji odločni obrambi pravic in dostojanstva prebivalstva Severne Afrike. 23 novih kardinalov je bilo že doslej škofov, razen msgr. Callori Di Vignale, msgr. Cardijn, msgr. Journeta in p. Bevilaqua. Callori Di Vignale je bil doslej papežev majordom. Vsi ga poznamo po slikah, ker je vedno naslikan s papeži. Msgr. Cardijn

je ustanovitelj jošizma. Pater Bevilaqua pa je bil zadnjih 15 let župnik v Bresci, hkrati pa papežev spovednik. Callori Di Vignale je star 75 let. Cardijn 83, Bevilaqua 74, msgr. Jourent, teolog iz Švice pa 74 let. Kardinal Bevilaqua je med tem že umrl.

INDIJANCI IN ESKIMI V KANADI. Po zadnjem štetju (1961) ima Kanada 18,5 milijonov prebivavcev, od teh 48 % angleškega, 31 % francoskega, 4,4 % nemškega izvora. Katoličanov je 7,42 milijonov, torej 40 %.

Nekdanji prebivavci dežele, Indijanci in Eskimi so le še nezatna manjšina: 220.000 (1,2 %). Dobra polovica od njih (121.000 = 55 %) so katoličani; anglikancev je 55.000.

OVIRE EKUMENIZMU V AFRIKI. Na črnem kontentu, posebno na jugu, je ok. 2000 sekt. Njih pripadniki so le napol kristjani. Potrebni so torej skupni napor, da se ti napol pogani spet pokristjanijo.

„Tradicionalna“ nasprotja med posameznimi sektami, med njimi katoličani, izgubljajo važnost. To pa grozi z brezbriznostjo za nauk.

Zlasti na jugu je bil eden pglavitnih vzrokov za razcepljenje kristjanov „colour - bar“ — barvna pregrada. Vsako prizadevanje za ekumensko zbližanje mora najprej na delo, da se ta pregrada podere do tal.

TAJLANDSKI (siamski) JEZIK PRI SV. MAŠI. Že precej časa je bila v Tajlandiji dovoljena uporaba domačega jezika pri podeljevanju zakramentov. Zdaj pa je škofovska konferenca v Tajlandiji prejela od svete stolice dovoljenje za uporabo ljudskega jezika pri maši. Besedilo ki so ga poslali v Rim v odločitev, je pred petimi leti pripravil o. Larqué iz zunanjih pariških misijonov, odličen poznavavec tajlandskega jezika in kulture.

MISIJONARJI Z. D. Združene države Severne Amerike imajo po svetu 8.126 svojih misijonarjev, od teh 3.518 duhovnikov, 782 laičnih bratov, 3.137 redovnic, 156 šolskih bratov in 532 laikov. Največ misijonarjev je v Aziji (2.454), v Latinski Ameriki jih je 1.796, po Oceaniji jih je 1.056. v Afriki pa 1.025.

MISIJONSKI DAROVI

MISIJONSKO SODELOVANJE

ROJAKOV V SPITTALU

Denar, kolikor ga zberemo na dan sv. Treh Kraljev in na misijonsko nedeljo, pošljemo vedno Dušnopastirskemu uradu v Celovec, da ga potem pošljejo za slovenske misijonarje. Tako smo na misijonsko nedeljo nabrali za naše misijonarje 3.607,70 šilingov, za Svete tri Kralje pa 2.626,80 šilingov.

Za misijonske nabirke naši ljudje še vedno radi prispevajo. Velik ljubitelj misijonov Franc Kržišnik je pa lansko leto umrl. Se je res vedno rad odzval vabilu in dajal, da levica ni vedela, kaj dela desnica. Tudi rabljene pošne znamke zbiramo in jih pošiljamo č. s. Gongagi v Celovec, ki jih zbira za g. Wolbanga. Kakšnih posebnih misijonskih prireditev pa nimamo več, ker nimamo prostorov in tudi ljudi je že bolj malo.

žpk. Miklavčič Anton

SKLAD SLOVENSKIH MISIJONARJEV

Francija (v novih frankih): Ivanka Mlakar, 30; Jožefa Rotar, 20; Antonija Rože, Tucquegnieux, 15; N.N. iz Merth. Moselle, 100 N.F.

Kanada (v kanadskih dolarjih): Zalešak Marija, Miklavčič Maks in Medved Ivo, po 3; Klemenčič Stane, Gospodarič Albin, Trček Ivan, Bolent Valent in Medved Venceslav, po 2; Župančič Alojz, Košir France in Košir Janez po 1; Mis Marija Korošec, Windsor, 5; Janez Jereb, Toronto, 1.

Trst: Za odkup in krst poganske deklice na ime Marija, N.N. 5.000 Lir.

Koroška: Nabirka „Treh Kraljev“ po slovenskih župnijah 1965: 1.810 dolarjev.

ZA POSAMEZNE MISIJONARJE

Za Ivana Štanta CM na Madagaskarju: Misijonski krožek Marije pomagaj v Torontu 100 kan. dol.; Viktorija Holozan, USA, 5 USA dol.

Za s. Marjeto Mrhar: Josephina Mokorel, 5 dol.

ZA TISKOVNI SKLAD „KATOLIŠKIH MISIJONOV“

N.N., Buenos Aires, 1.000 pesov; Trst: Curk T., 500 Lir; Mersig M., 500 Lir; ga. Vuga, (Avstralija), 15 avstral, šilingov.

Kanada (v kan. dolarjih): Viktor Trček, 2,50; Marija Gruntar, 1; Ana Svetek, 1,50; Ivanka Šparovec in Frank Kres, po 2; A. Adamič, 3; Ana Kokelj, Franc Hočevar in Milka Matašič, po 0,50.

ZA MISIJONE

Toronto, otroci družine Jerneja Kramarja, 3,60 kanad. dolarjev; 2. b razred gđč. Karlinec Mrhar, Turkovi otroci in družina Resnik, skupaj 1,60 dol. — USA: Justina Holozan, 2 dol. — Trst: Družina Simčič. 2.000 Lir; Uršič, 1.000 in N.N., 500 Lir. — Argentina: Ivančič Roza, 200 pesov.

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE IN CERKEV MARIJE KRALJICE

(*Lanus, Slovenska vas*): Druž. Bratoš, 1.000; N.N., 500; druž. Levstik Anton, 1.000; druž. Vilfan, 2.000; druž. Mažgon, 3.000; N.N., 200; N.N., 2.000; druž. Urbanija, 2.000; druž. Glinšek, 5.000; gr. Helena Jemc, 500; N.N., 1.000; gđč. Mari Urbanija, 500; druž. Burja Anton ml., 1.000; lanuška mladina izkupiček glasbenega festivala, 3.644; g. Cesar, 500.

VSEM DAROVALCEM ISKRENI BOG PLAČAJ!

"KATOLIŠKI MISIJONI" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, "Slovenske misijonske zveze". Izdaja ga "Baragovo misijonišče". Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Loubet 4029, Remedios de Escalada, Provincia Buenos Aires. Tiska Slovenska tiskovna družba "Baraga", Pedernera 3253. S cerkvenim dovoljenjem.

Ovitek opremil arh. Vladimir Mazi.

NAROČNINA: V Argentini in sosednjih deželah: navadna 400, podporna 800, dosmrtna 4.000 pesov. V U.S.A. in Kanadi: 3 (6,40) dolarjev. V Italiji 1.600 (3.200, 20.00) lir. V Avstriji 60 (120, 800) šilingov. V Franciji 12 (24, 160) NF. V Angliji in Avstraliji 1 ¼ (2 ½, 16) funtov.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Baragovo misijonišče, Loubet 4029, Remedios de Escalada, prov. Buenos Aires. — Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P.O. Box 351, Princeton, New Jersey, 08540 Mr. Rudi Knez, 679 St., Cleveland, Ohio 44110. — Mrs. John. Tushar, Box 731, Gilbert, Minn. 55741.

Kanad.: Župnija Marije Pomagaj: 611 Monning Ave, Toronto 4. Ont. Za Ontario (razen Port Arthurja) in za Quebec: Rev. John Kopač C.M., 229 Brown's Line, Toronto 14, Ont. Za Montreal in okolico: Rev. Stanislav Boljka C.M., 405 Marie Anne East, MONTREAL, P. Q. Za Port Arthur (Ont.) in za vso ostalo srednjo in zapadno Kanado: Rev. Jože Mejač C.M., 95 Macdonald Ave, Winnipeg 2, Man.

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Francija: Louis Klančar C.M., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).

Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. — Rev. Alojzij Luksar, Kamen 14, P. Kanzian i. J. Kärnten. — Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau, Kapellengasse 15, Kärnten.

Avstralija: Franc Yrabec, Archbishop's House, West. Tce. Adelaide, S. Australia.

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

Financiranje misijonov — Še nekaj o Pakistanu — Ali bo južni Vietnam obstal? — To in ono iz Indije — Po tatarskih deželah in Tibetu — Naši misijonarji pišejo — Primer industrializacije Afrike — Po misijonskem svetu — Misijonski darovi.

LEPO SE PRIPOROČAMO ZA PORAVNAVO NAROČNINE!

Sliki na prvi strani: Zgoraj: nad 90 let stari ugandski muženec, ki so mu preganjalci oči iztaknili leta 1888; prišel je na kanonizacijo v Rim. — Spodaj: Katoližani rešijo iz smrtne nevarnosti škofa Jožefa Tran Van Thien-a v Saigonu, ki so ga hoteli rdeči ubiti.

Correc
Argentino
Suc. 34 (B)

TARIFA REDUCIDA

CONCESION 5612

Registro de la Prop. Int. No. 528.26
Domicilio legal. Cochabamba 1467,
Director responsable. Lenček Ladislav
Buenos Aires.

Sliki na tej strani: Zgoraj: Misijonar štanta na obisku med katehumeni (seveda teliček ni vitez) na podružnici. — Spodaj: Deček in deklica z Madagaskarja; deček ima poganski amulet na prsih, okrog vratu pa... svetinjico.

